CITIȚI „DREPTATEA", TRIBUNĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI !

Director PAUL LĂZĂRESCU

Redacția și Administrația Calea Victoriei, Nr. 133, et. 2

Cont deschis la BNR Sucursala Municipiului București nr. 45.10.50.11.0000

4 pagini — 2 lei

Dreptatea

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC
creștin și democrat

ANUL XXII
(Seria a IV-a nr. 213)
VINERI
19 octombrie 1990

P155351

Conferințele anuale ale P.N.Ț.-c.d.

Mai mult de 9 luni de la reapariția pe scena politică românească, Partidul Național Țărănesc — creștin democrat cunoaște, prin organizațiile sale locale, momente de analiză și bilanț. Este vorba de primele conferințe anuale — practică profund democratică și necesară inițiativei, chiar în formulă, în viața tuturor marilor partide ale democrațiilor tradiționale europene.

Adevărată premieră în viața noastră politică, aceste conferințe anuale ale P.N.Ț.-c.d. aferă, desigur, prin activitatea lor dinamică, prin dialogul viu, prin confruntare constructivă în cunoștințe de ideologii de largă respirație democratică, indicii și despre capacitatea organizatorică, de reorganizare a acestui partid și mai ales un anumit model de efort comun și consecvent în dorința adaptării, continue și profunde, la realitatea socială și economică a țării.

Desfășurate încă din septembrie, conferințele anuale județene ale P.N.Ț.-c.d. au fost un eveniment în viața partidului nostru, a membrilor săi, nu numai prin faptul că sînt primele de acest gen după 43 de ani de la instalarea regimului totalitar comunist în România și interzicerea formațiunilor politice democratice, ci și prin aceea că ele contribuie la întărirea conștiinței de sine a organizațiilor locale ale P.N.Ț.-c.d. Important este, totodată, și faptul că și prin aceste conferințe anuale oamenii se obișnuiesc, învață să facă politică democratică și să înțeleagă acțiunea politică democratică. De asemenea, aceste conferințe anuale sînt și un moment de schimbare în P.N.Ț.-c.d., acolo unde este cazul firește, timpul trecut din ianuarie contribuind, fără îndoială, la cernerea competențelor și la afirmarea unor membri mai tineri care în aceste momente ajung, în mod logic, în primplanul multor organizații județene.

Efectele imediate și de durată ale acestor prime conferințe anuale vizează nu numai simple aspecte organizatorice, ci și aspecte calitative ce țin, așa cum am arătat, de promovarea a noi competențe, dar care țin, totodată, și de îmbunătățirea activității politice în plan local a P.N.Ț.-c.d., în primul rînd de cunoaștere a obiectivelor și programelor acestui partid democratic de opoziție, cu mari merite în istoria țării. Este afirmată în contextul acestor conferințe anuale ale P.N.Ț.-c.d. dorința membrilor acestui partid și a simpatizanților săi de a contribui, grabnic și decisiv, la decomunizarea țării, la înlăturarea structurilor comuniste, a nomenclaturii, a mentalităților comuniste și de a aduce România în rîndul democrațiilor europene, acolo unde i-a fost locul dintotdeauna. Este cazul, credem, să amintim aici că P.N.Ț.-c.d. are experiența în acest proces de europenizare a țării, momentul 1918, ca și anii guvernării sale din perioada interbelică fiind relevanți. Un exemplu în acest sens este și activitatea lui Nicolae Titulescu, membru marcant al P.N.Ț. și unul dintre arhitecții prestigiului de excepție al României în lume în perioada interbelică.

Firește, aceste conferințe anuale au și rolul de a pregăti forumul național al P.N.Ț.-c.d., congresul.

E. M.

În pagina a 3-a : CONFERINȚA ORGANIZAȚIEI JUDEȚENE MEHEDINȚI

Piața Universității, octombrie 1990

Piața Universității din București continuă să rămînă în plină actualitate politică națională.

În pagina a 3-a fotoreportajul „PIAȚA UNIVERSITĂȚII — OCTOMBRIE 1990. LIBERTĂȚII ȘI EROILOR EI, ÎNCHINARE !"

Foto : PETTER GHEORGHE

Raportul Vătășescu

Criza nu e doar economică!

Prezentarea d-lui ministru Ion Vătășescu, „asupra măsurilor ce se impun pentru asigurarea populației cu lumină, căldură și energie electrică în iarna 1990—91" a bosată în date comparative și tabele — ca și în trecut — dar se deosebește de cele din perioada de tranziție prin ceea ce se numește sinceritate și fără rezerve a linsuri, constituindu-se într-un semnal de alarmă pentru cei care urmăresc și pe de la interior și sprijinul statului, care insistă spiritul critic, este, din păcate, în multe din soluțiile practice și recomandările politico-sociale.

Generația mea a asistat la o reformare sistematică, programată a regimului asa cum este în terminologia marxistă „burghezo-capitalist" — de acum, după 45 de ani, „privilegiul" (dacă asa ceva poate numi privilegiu), de la descompunerea unui alt regim, cel comunist. Această participare ca martori sau actori (pentru unii în două rînduri, la experiențe de anatomie socială, permite concluzia privind cărei experiența actuală — rea de reconstituire a unei economii și vieți libere — este mult mai dificilă decît prima. Pentru prima dintre modele, chiar stasuri prescriptibile, dar pentru a doua trebuie să facem apel cunoștințele din trecutul istoric nostru, să aruncăm privire în curtea vecinilor din lagărul socialist și, poate, să studiem realitățile din țările democratice occidentale.

Am făcut acest preambul pentru a arăta că economiștii actualului guvern, cei care sînt sincer deschiși spre societate liberă, se izbesc de realități obiective. Ne dăm seama că și alte formațiuni politice s-ar fi izbit de evidente obstacole și nu vom face obiecțiuni doar de principiu de a face opoziție cu orice.

Sînt însă dificultăți care trebuiau fi eliminate ori măcar amendate dacă partea a Guvernul ar fi avut concepție politică unitară. De la lozincile „nu ne bagă țara la sărăcie" practicate în perioada pre-electorală, al doilea guvern Roman a trecut la un program inspirat din ideologia partidelor istorice, la o deschidere spre capitalul străin al cărui reprezentanți, suspicioși în urma lozincilor proferate anterior, nu se înghesuie la porțile țării. În limbaj sportiv asta s-ar putea numi auto-fentare. La numai cîteva luni, două atitudini diametral opuse nu puteau genera încredere !

Sînt, desigur, și alte cauze care țin în rezervă pe investitorii străini : anumite paragrafe din noile legi ale societăților comerciale (pe care noi le-am combătut în Parlament), frica de instabilitate socială datorită intervenției unor forțe neinvestite cu autoritate legală în viața publică, menținerea vechilor reprezentanți ai nomenclaturii și ai unor activiști etc. Este de datoria guvernului și a Parlamentului să elimine cît mai curînd tot ceea ce îndepărtează capitalul străin și lumea democratică occidentală de noi, fiind evident pentru toți că fără sprijin din afară nu putem rezolva nici criza economică și nici o reasezare a societății noastre pe alte baze.

S-a vorbit în Informarea guvernului despre dificultățile de aprovizionare a populației cu bunuri agro-alimentare. Cheia rezolvării acestor dificultăți este, după noi, în primul rînd de natură politică. Țăranul român, care nu s-a dezlipit de vatra satului cu toate umilințele și apăsările la care a fost supus, s-a săturat de stăpîni, de președinți C.A.P., responsabili de tot felul și activiști deghizați, nu vrea să i se „atribuie" pămîntul în folosință ci să i se restituie pămîntul stropit de veacuri cu sudoarea strămoșilor. Dacă noi vrem pîine, țăranul vrea pămînt. Nu oricum, ci cu acte de proprietate în regulă. Înregistrate la Cartea funduară, ca în Ardeal. O bună lege a pămîntului care va ține seama de realitățile de ieri și de azi

GABRIEL ȚEPELEA

(Continuare în pag. a 3-a)

Mai multe sperietori pentru o singură și falsă problemă!

— exerciții aplicative, explicații logice —

O problemă poate fi considerată problemă (nerezolvată) atîta timp cît, existînd datele inițiale, nu este cunoscut rezultatul. Cu atît mai mult cu cît, eventual, nici metoda de rezolvare nu este cunoscută.

De aceea, în cazul în care vom face referiri la „gravele probleme economice cu care este confruntată țara", vom încerca mai întîi să stabilim tocmai din punctul de vedere al celor afirmate mai sus dacă într-adevăr este vorba de o problemă, eventual mai multe.

În această ordine de idei, în ceea ce privește economia românească, datele problemei sînt cunoscute, ele constînd din suma structurilor hipercentralizate.

În al doilea rînd, rezultatul OBLIGATORIU al problemei ridicate de desființarea acestor structuri este de asemenea cunoscut. El constă în obținerea unei structuri economice de piață, adică de tip CAPITALIST.

În al treilea rînd, în ceea ce privește metoda prin care poate fi obținut acest rezultat, credem că nu mai este un secret pentru nimeni că ea poartă numele de privatizare.

În sfîrșit, bănuim că ar fi absurd să încercăm să demonstrăm că privatizarea se află într-o

Economia de piață

relație invers proporțională cu economia de piață. Adică, cu cît sectorul privat este mai restrîns, cu atît economia de piață este mai puternică.

Și atunci, astfel stînd lucrurile, ne putem pune întrebarea: în ce constă problema economică (nerezolvată) atîta timp cît îi cunoaștem datele inițiale, știm care este rezultatul final și pe deasupra avem la îndemînă și metoda de a-l obține ?

De aceea, dacă, drept urmare a scurtei noastre expuneri cititorii vor fi de acord că problema economică, așa cum ne este înfățișată de către factorii responsabili, de fapt nu există, atunci, pe bună dreptate, tot ei, cei care ne citesc și pe noi, dacă, au tot dreptul să se întrebe, în continuare, care este valoarea celeilalte operațiuni vînturate pe sub nasul opiniei publice : costul tranziției.

Pentru că, privit din punctul de vedere al opiniei publice, costul social al tranziției este direct proporțional cu timpul afectat perioadei de tranziție și invers proporțional cu amploarea procesului de privatizare.

Deci și în acest caz lucrurile sînt clare, nefiind vorba de o problemă propriu-zisă, ci de un exercițiu aplicativ. De aceea, ca o paranteză, ar fi de adăugat faptul că dacă pentru a trece, în anii '50, de la o economie a bunăstării la o economie a lipsurilor, au fost inevitabile con-

SERBAN POPA

(Continuare în pag. a 3-a)

Vizita în Marea Britanie a președintelui P.N.Ț.-c.d., dl Corneliu Coposu

Miercuri seară s-a reîntors în Capitală șeful delegației române prezentă la Conferința Conservatorilor din Marea Britanie de anul acesta de la Bournemouth, domnul **Corneliu Coposu**, Președintele Partidului Național Țărănesc—creștin și democrat.

Întîmpinat la Otopeni de un grup numeros de membri și susținători ai P.N.Ț.-c.d., domnia-sa a făcut o scurtă declarație de presă, punctînd principalele momente ale vizitei :

„Am participat la această Conferință în urma **unei invitații primite de la doamna Margaret Thatcher.** Din partea României au fost invitate doar cîteva persoane : doamna **Doina Cornea, Marian Munjeanu,** care însă n-a putut părăsi țara, fiind înlocuit de Mihai Gheorghiu, vicepreședintele Ligii Studenților, pastorul **Paul Negrut,** reprezentînd deci opoziția, pe care britanicii o consideră ca fiind adevărata forță democratică în România.

Congresul a durat timp de 3 zile. Am participat la toate lucrările lui și pot să vă spun că am rămas extraordinar de impresionat de manierea democratică a britanicilor de a susține anumite teze și contrateze sau de a vota. Am avut ocazia acolo să văd un lucru „de neimaginat" : în timpul Congresului, adversarii politici, adică laburiștii, împărțeau foi volante împotriva primului ministru fără să-i oprească cineva !"

„Congresul a avut o alură festivă. Au luat parte peste 5 000 de participanți îndreptățiți să voteze și mare parte a lucrărilor au vizat rezolvarea problemelor interne.

În cadrul sesiunii din ziua a doua, la orele 11 am fost invitat să iau cuvîntul. Spre surprinderea mea britanicii cunoșteau bine situația din România și m-au pus într-o ocrecare încurcătură prin aclamațiile cu care m-au întîmpinat. Am ținut o scurtă alocuțiune, după care am avut **o întrevedere cu doamna Margaret Thatcher** — care, de asemenea era foarte bine informată asupra climatului politic de la noi — ca un gazetar din București !

Mi-a adresat niște întrebări avizate și mi-a dat asigurări că este **neclintită pe poziția adoptată de guvernul britanic de a susține o adevărată democrație, așa cum a afirmat de la început și că de la această linie nu se va abate.**

Am avut ulterior contacte cu parlamentarii care au reprezentat Anglia la Strasbourg și care, într-un mod tipic britanic mi-au prezentat scuzele lor că au fost nevoiți să voteze împotriva acceptării României ca observator în Consiliul Europei. Mi-au explicat că nu le-a permis conștiința lor de oameni politici educați în autentic spirit democratic, să voteze altfel, dar mi-au promis că, dacă lucrurile se vor schimba în România, vor reveni și ei asupra votului lor.

Am fost invitat la un dineu oferit de **Sir Geoffrey Pattie** și alți lideri ai organizațiilor departamentale conservatoare din Anglia precum și la dineul de gală dat de ministrul de externe **Douglas Hurd.**

În sfîrșit am avut contacte cu toate figurile prominente ale partidului conservator și m-am întîlnit cu reprezentanții țărilor din Est. De pildă am avut o convorbire foarte interesantă cu primul ministru al Ungariei domnul Josef Antall care ne-a făcut o invitație în Ungaria la sfîrșitul acestei luni, declarîndu-se mulțumit cu politica noastră minoritară.

Am avut de asemenea întîlniri cu șefii delegației din Slovacia și Germania. În afară de acestea am fost solicitat de o ploaie de gazetari care s-au arătat foarte interesați de situația politică din România, (începînd cu The Times și sfîrșind cu cele mai mici gazete de toate facturile și culorile ; — The Independent : a scris chiar un articol ironic deoarece l-am sărutat mîna doamnei Thatcher.

Sper că participarea la această Conferință a fost în interesul Partidului și în interesul țării."

DOINA BĂSCĂ

Toamna la Iași sau trandafiri și disidenți

Recunosc, am plecat la Iași cu un scop mai puțin gazetăresc. N-am vrut adică să fac un reportaj despre viața individului comun, locuitor prin forța împrejurărilor în dulcele tîrg de pe cele șapte coline. Am dorit mai mult să cunosc direct niște oameni despre care auzisem și pe care îi citisem, pe față sau ascuns, în ultimii ani de existență a cosmarului roșu. Aveam și o părere preconcepută, care pînă la urmă s-a dovedit în mare parte adevărată. Aceea că există acolo două moduri de a gîndi (politic în primul rînd) situate la mare distanță între ele. Aș unui grup de intelectuali — cei mai mulți scriitori — pe de o parte și al populației trandafirizate pe de alta. Cine știe cum s-a desfășurat campania electorală în Iași sau ce-a avut de pătimit Zona liberă de neocomunism — soră cu cea din Piața Universității din București, cu cele de la Timișoara, Brașov, Piatra Neamț, Craiova, Constanța și din alte orașe — va înțelege. Știam că Moldova este citadela fesenismului, dar ceea ce se explica perfect într-un oraș ca Vaslui, de pildă, unde nici în trecut n-a existat o reacție împotriva „celor mai drepte orînduiri", descumpănea puțin la Iași. Sub Copou n-a curs sînge în decembrie, e-adevărat. Lumea a privit evenimentele din București la televizor și a crezut că Frontul a salvat țara, că Iliescu a stat sub gloanțe începînd din 21 (nu se scanda în timpul mitingului electoral al actualului președinte ținut în urbea moldavă „21—22, Iliescu — a fost cu noi" ?), că celelalte partide mari vor să vîndă țara fiindcă n-au mîncat cu soia. Ieșenii au privit manifestația din Piața Universității prin ochii cronicarilor de la „Actualități" și pe mineri ca pe salvatorii Frontului Salvării. Dar la Iași, în acest oraș cu îndelungi tradiții culturale (să amintim că aici a luat ființă gruparea „Junimea", că tot aici a funcționat prima tipografie din Moldova și prima școală superioară), la Iași, deci, s-a constituit poate cel mai puternic nucleu al disidenței românești. Cu riscul de a nedreptăți pe cineva, iată cîteva nume ce au însemnat și înseamnă curajul de a trăi în adevăr (formula lui Havel mi se pare cea mai potrivită, [illegible] mai pentru simplitatea ei de[illegible]rtantă) : Luca Pițu, Dan Peir[illegible]cu, Liviu Cangeopol, Liviu Antonesei, Dorin Spineanu, Mihai Ursachi, Alexandru Călinescu au însemnat și înseamnă curajul de a refuza compromisuri cu o putere compromisă, de a-și păstra verticalitatea atunci cînd nu se întrevedea vreo schimbare. La fel — Al. Zub, Alexandru Dobrescu, Sorin Antohi, Filip Răduți, Gabriela Iavolschi, Eugen Amarandei. Țin minte cu ce emoție l-am ascultat pe Dan Petrescu la „Europa Liberă", cu ce speranță secretă așteptam să mi se istorisească avatarurile Magistrului cajvanian (l-am numit pe actualul domn profesor Luca Pițu), omul care îi forța pe securiștii postați în fața locuinței sale să asculte postul „subversiv" de la München, așezînd aparatul de radio deschis la maximum pe pervazul ferestrei, omul care a trecut la cîțiva milimetri de moarte și pe care l-am întîlnit pentru prima dată acum, în redacția revistei „Convorbiri literare". Țin minte fereastra lui Liviu Antonesei și semnul de acolo care certifica faptul că mai e în viață și mașina Securității încercînd să asasineze un poet și manifestația studenților din cămine și ceea ce trebuia să înceapă la Iași în 14 decembrie.

REPORTAJ SPECIAL

CELE 12 PORTRETE ALE LUI EMINESCU

Dacă, să zicem, soldații americani *s-ar recupera* la Iași, nimerind pe deasupra și la etajul cinci al hotelului „Traian", cred că operațiunile militare din Golf s-ar muta în urbea moldavă. Pereții au crăpături largi de cîțiva centimetri, telefoanele sînt defecte, perdelele murdare, prosoapele răsfoloșite. Curajul de a face un dus înainte de culcare se transformă într-o aventură pe întuneric. Bănuiți de ce. Nu poți închiria un televizor pentru că nu există, iar unicul aparat de radio este cel de la recepție. Noroc că pînă

ALEXANDRU GANEA

(Continuare în pag. a 2-a)

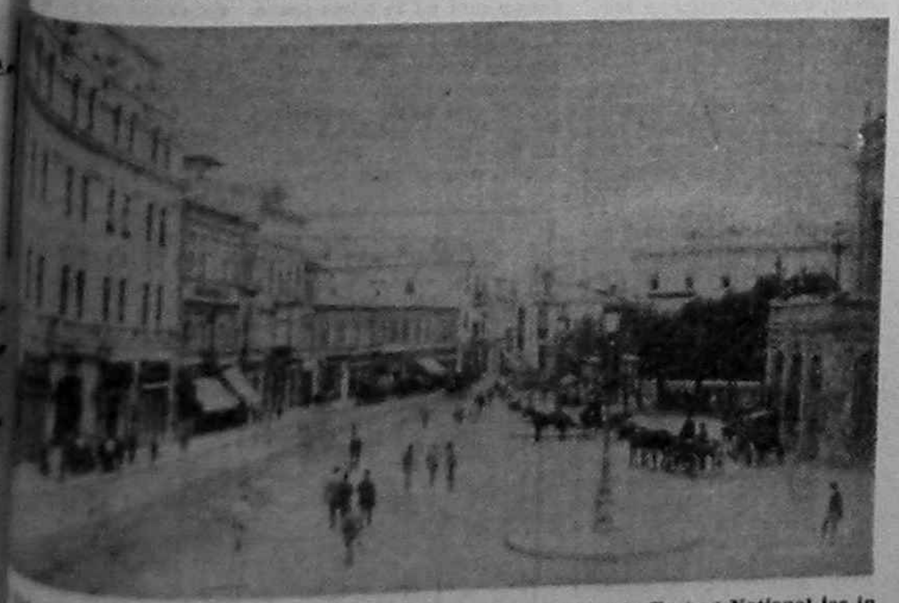

[illegible] din București de acum nouă decenii. În dreapta se vede Teatrul Național iar în stînga hotelul Continental

Moarte intelectualilor!

Nu mi-a venit să cred că este adevărat, că asemenea sinistră dorință a fost strigată la unele demonstrații. N-am auzit și n-am citit în viața mea ceva asemănător în istoria poporului român sau a altui popor. N-am auzit nici măcar ceva similar ca „moarte țăranilor" sau „moarte muncitorilor" sau „moarte studenților" sau „moarte militarilor".

Unde am ajuns ?

Cu alte cuvinte în România nu dorim să mai avem ingineri, arhitecți, doctori, economiști, scriitori, pictori etc. Și deși Domnul Iliescu anunțase abolirea pedepsei cu moartea, ca să ne alăturăm țărilor civilizate, minerii ne cer reinstalarea ei pentru clasa intelectualilor, pentru ca toți ceilalți să trăiască în belșug și fericire !

Unde am ajuns ?

Pe cei ce au strigat aceste cuvinte de apocalips social, i-o fi învățat cineva, sau experiența și suferința i-a dus la suprema dorință ? Nu exclud pe nimeni ; nici pe învățători, pe profesori, pe preoți ? Dacă toți vor muri se va găsi mai mult zahăr, ulei și carne în prăvălii, se va consuma mai puțină energie și toată lumea rămasă în viață se va lăfăi în căldură ; școlile, universitățile, institutele de cercetări se vor transforma în clădiri de locuit.

Se vor remodela în apartamente și criza de locuințe pentru cei rămași va fi rezolvată ; teatrele, opera și alte instituții intelectuale vor fi și ele transformate în locuințe, depozite sau magazii atît de necesare celor ce doresc așa de mult moartea intelectualilor!

Unde am ajuns ?

Mi-am zis, totuși, că poate fi o aresală de tipar sau un agramatism atît de des întîlnit în era marelui agramat. Că probabil autorul, sau autorii, sau grupurile ce au strigat, or fi vrut să spună „moarte intelectualului". Așa mai înțeleg. S-or fi referit la Lucrețiu Pătrășcanu, la Sadoveanu, la Parhon, Zaharia Stancu sau mai știu eu ce intelectual care, conștient sau inconștient, a dus țara pe drumul de lugubră istorie sfîrșită la 22 decembrie 1989 ? Dar nu, acestia sînt deja morți. Și nu puteau să le mai ureze acum moartea pentru că au susținut un regim care a storș fără milă milioanele de muncitori, țărani, funcționari (tot intelectuali), bătrîni și copii.

Scrisoare din America

Sau poate s-au referit la cei încă în viață, dar care în trecut, conștient și inconștient au ajutat cel mai abject regim din istoria acestui neam și cărora revista „Lupta" apărută în exil, la Paris, le oferea în fiecare număr o pagină intitulată „Antologia rușinii" (care astăzi ar trebui republicate în țară spre veșnica aducere aminte a autorilor și a celor spuse de ei).

S-or fi referit la Adrian Păunescu ? Or la Eugen Barbu ? Or la „academicienii" făcuți după chipul și asemănarea neînvățatei savante care a realizat o performanță de a pune în aplicare cel mai monstruos genocid național ?

Sau poate minerii și muncitorii, sleiți de un gulag asa de lung și de sălbatic, au văzut că printre cei alături de care Ceaușescu și clica lui și-au pus planurile în aplicare, s-au reliefat și niște nemernici intelectuali, devenind ei înșiși parte din clică și pentru care nu pot fi iertați.

Sau poate acum se miră cum alți intelectuali apar în F.S.N. sprijinind vechi satrapi și securiști de la nivel de sat și uzine, la orașe, județ, și pînă la guvern. S-or fi referit la Petre Roman ? Că doar e intelectual cu studii în Franța ? Sau la Ion Iliescu, intelectual cu specializare în U.R.S.S. ? Sau la Gelu Voican-Voiculescu, geolog, specializat în tot felul de strămți sarcini, săpături sau delegații cu sau fără decont ? Ori la Dorie Nondceanu care-și schimbă stăpînii, dar nu și caracterul ?

MIRON COSTIN — decapitat a doua oară.

(Continuare în pag. a 2-a)

Învăţământul românesc în faţa unei opţiuni fundamentale

„Este o poveste veche care rămîne veşnic nouă", ar zice poetul despre şcoala românească trăitoare, în ultimii 45 de ani, a unei dramatice vieţi: concepţie închistorţă, dezintelectualizare, instabilitate în înfăptuiri, goană după o modernizare de faţadă, doctrinarism pedagogic echivoc — răsfrîngeri adînci ale tragicelor evenimente revolute. Organizaţia învăţămîntului a fost sguduită şi toate principiile permanente ce-i stau la temelie desconsiderate. Aflată pînă mai ieri pe marginea prăpastiei, şcoala trebuie să renască astăzi, pentru ca mîine să fie cu adevărat expresia vie, puternică şi reală, a năzuinţelor neamului nostru.

Acţiunea de desfiinţare a comunismului şi a urmărilor lui din viaţa şcolară (ca şi din cea socială, politică şi economică a României), potrivit unui complex de măsuri prevăzute în hotărîri ferme şi acte legislative, este o necesitate de mare actualitate. Iar orice tergiversare în acest domeniu nu face decît să prelungească o agonie ce se pretinde a fi renaştere.

E de la sine înţeles că menirea învăţămîntului, ca sistem democratic de instrucţie şi educaţie, rămîne în primul rînd crearea de valori morale şi intelectuale prin mijlocirea culturii. A educa, de altminteri, înseamnă — în principal — a pune pe tineri în contact cu cultura (v. Ed. Spranger). Elevul prin cultură veritabilă se ridică de la o viaţă primitivă la una de civilizaţie. Cultura şi dezvoltarea ei sînt posibile, fiindcă în om există năzuinţe spre adevăr, bine, frumos, drept, util, divin (ştiinţa, morala, arta, dreptul, tehnica, religia), precum şi produse ale culturii (civilizaţia materială). Contactul cu aceste bunuri antrenează tînăra generaţie în acte de înţelegere, de trăire şi de valorificare a lor, dispunînd la creaţie.

După Constantin Noica trei erau handicapurile culturale ale perioadei anterevoluţionare: a) „un liceu prost"; b) „lipsa lecturilor fundamentale făcute la vremea lor"; c) absenţa unor „deprinderi de lucru sistematic şi mecanic". Drept soluţie de ordinul întîi pentru ieşirea din acest labirint, venerabilul filosof propunea ca şcoala să se transforme într-un „cantonament cultural" şi, sub acţiunea unui antrenor precum în sportul de performanţă, să contribuie substanţial la dezvoltarea culturii de performanţă („destinul popoarelor trece prin cultură; istoria unui popor este, deci, istoria culturii sale"). E neapărată nevoie, adăuga autorul „Povestirilor despre om", de „şcoli de înţelepciune", pentru „a crea o cultură adevărată, în locul uneia ameninţată cînd de lăutărism şi facilitate, cînd de erudiţie şi sterilitate".

Legea pentru învăţămîntul secundar din 1928 — cu modificările aduse pînă la 4 noiembrie 1939 — elaborată din grija reputatului ministru C. Angelescu, poate reprezenta o bază trainică în vederea reînnodării, pe linie de continuitate şi înnoire a actualului liceu cu cel, prestigios, din perioada antebelică. Scopul lui ar fi, aşadar, acela de a oferi elevilor elementele esenţiale ale unei culturi generale, pregătindu-i, totodată, pentru a putea urma în învăţămîntul superior. Dar, mai ales, a urmări influirea studiilor asupra formării gîndirii şi a caracterului acestora. De aici atenţia ce se cuvine acordată religiei, limbii şi literaturii române, limbii latine, limbilor moderne, istoriei, geografiei, filosofiei, sociologiei, economiei politice, matematicilor, ştiinţelor fizico-chimice şi naturale, igienei; însă şi muzicii, desenului, educaţiei fizice. Una din preocupările de căpetenie ale liceului o constituie educaţia moral-spirituală, în cuprinsul tendinţei formative generale a materiilor de învăţămînt obligatorii şi facultative. Ele ar avea drept obiectiv prioritar cultivarea însuşirilor sufleteşti ale elevilor, pentru a le stimula deprinderi de viaţă cinstită, ordonată şi disciplinată, necesară omului şi cetăţeanului. Ca îndrumător educativ al clasei sale, profesorul-diriginte, este, înainte de toţi, dator să organizeze lecţii şi exerciţii necesare educaţiei morale.

Spiritualitatea împotriva dogmei comuniste

Întrebării, de ce religia creştină — factor cultural de mare importanţă — are o influenţă atît de modestă asupra sufletelor tinere (şi de ce instrucţiunea morală nu dă roadele aşteptate), i se poate răspunde răspicat: pentru că — remarca aparţine lui G.G. Antonescu — metoda de tratare lasă de dorit. Se insistă prea mult şi în mod direct asupra noţiunilor abstracte, teoretice, lipsite de viaţă şi interes pentru elevi, în loc de a extrage aceste noţiuni din cazuri concrete ale mediului social ori din viaţa exemplară a personalităţilor exponenţiale. Pentru a face, mai apoi, din cunoştinţe operaţionale, elemente de cultură, iar din sentimente nobile şi sacre, factori de stimulare a voinţei şcolarilor. Şi nu numai atîta. Religia creştină e considerată doar o materie de învăţămînt, nu şi un **principiu educativ**. Ideile creştine interesează pe tînărul zilelor noastre (care are o sensibilitate modernă, calitativ deosebită de aceea a bunicilor sau străbunicilor lor) nu atît ca simple adevăruri logice sau istorice, cît, mai ales, prin valoarea lor de forţe determinante în viaţă şi activitate. Şi nici rostul şcolii nu e de a forma teologi adînci cunoscători ai ştiinţei religioase, ci buni români şi buni creştini. Adică, de la principii la practicarea lor, de la idei la acţiune, de la precepte la fapte. Adagiul lui Tertulian, „anima est naturaliter christiana" trebuie detectat (şi valorificat) în ceţina ascunsă a fiecărui om de a face ca spiritul lui să domnească asupra simţurilor, în supremaţia iubirii, în disciplina liberă sau libertatea disciplinată, în exercitarea virtuţilor, prin armonizarea regulilor morale din şcoală cu cele creştine. Formele ritualului religios, în genere suficiente omului simplu, au o importanţă foarte redusă pentru cel cu o pregătire mai înaltă. Sufletul acestuia din urmă poate fi cucerit tocmai graţie acelei necesare pătrunderi filosofice a religiei creştine. Dar spiritele cele mai accesibile credinţei le găsim nu numai la oamenii simpli, care înlocuiesc ştiinţa cu religia, ci şi la cei cu o cultură solidă. Cum scria M. Eminescu, „puţină ştiinţă îndepărtează pe om de Dumnezeu, multă îl apropie".

Toată lucrarea de decomunizare gravitează în jurul ideii de cultură autentică. De aceea, misiunea şcolii nu mai poate fi deturnată de la ceea ce este firesc şi raţional: formarea unui om **cultivat**. Acest ins superior va respinge pe plan intelectual, afectiv şi voliţional, criminala ideologie comunistă, totalitarismele şi orice formă de extremism şi-şi va stimula, îmbogăţi şi ordona năzuinţele în perspectiva permanenţei spiritului şi a culturii. Mergînd pe drumul muncii — munca principiu, nu primat! — plin de frumuseţile spiritualităţii naţionale şi europene şi de bogăţiile culturii universale, el devine un binefăcător ce-şi pune darurile personalităţii în serviciul comunităţii.

În măsura în care didacticienii practicieni ai educaţiei izbutesc nu numai să lumineze această concepţie, dar s-o şi aprindă, precum o flacără vie şi puternică, în suflete tinere, un sentiment de descătuşare, şi de satisfacţie va umple inimile lor.

VALERIU C. NEŞTIAN

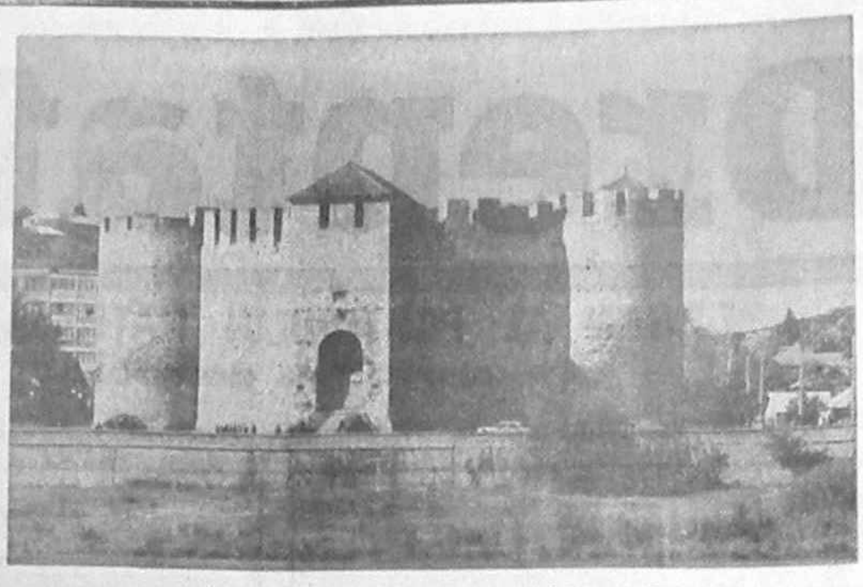

Cetatea Soroca, păzită astăzi de fraţii noştri de peste Prut

VINĂ ŞI CĂINŢĂ

Criza născută din tensiuni îngroape să-şi găsească dezlegarea. Deocamdată se alcătuie Calul Troian care să poarte vina de colo, colo. Se trece la „împăcarea" naţiunii prin îmbălăsămarea conştiinţelor, prin slogane abile omul trebuie să se lerte cu sire însuşi. Mai rămîne căpătul drumului unde vinovatul şi căinţă sînt gata să se îmbrăţişeze. Totul trebuie înscris în limitele superiorităţii. Un guvern năucit nu mai reciştigă încrederea, ci deruta maselor. Zîmbetul nu mai ajunge şi rînjetul trece dintr-un colţ în altul al buzelor, două răni îngeroase. Naţiunea nu-şi mai cîştigă cumpănirea necesară, rîvnita normalitate, de groaza lui „cînd" şi ce va urma „după...?". Chiar, cînd va rădea securea din Tenedos? Simbol al supliciului aplicat întrebărilor brutale şi tăioase cu care se curma mincluna! Era aidoma sabiei lui Damocles căreia îi cădeau victime doi proscrişi dintr-odată! Antichitatea n-avea timp să divagheze...

Noi avem. Avem chiar timp să tragem cu ochiul, discret, acolo unde ar trebui să curgă lacrima. Vor mai stîrni încrîncenări niste steaguri cu rană la mijloc, se vor preschimba în rîvnă niste cocoşaţi de vină în spate, vom mai face casă bună cu nitică *Restauraţie*, dar pînă la urmă himera fericirii ne-asteaptă. La marginea gropii, dar ne asteaptă...

Pînă la sfîrşitul mileniului se va scrie una din acele sojoase pagini, nesupărînd pe nimeni, cum am fost obişnuiţi de-o viaţă! O viaţă ce am simţit-o ca un ghimpe implintat ca „sula în coastele noastre...".

Am suferit deja drenajul minţii încît nu se va înţelege reacţia de respingere în faţa adidaşilor, ghiarelor, oscioarelor... Cît despre frig, frică, întuneric, avem reflexe, slavă domnului, cale bătătorită... Apăsarea nimicului nu va fi cu mult mai grea ca înainte! Vom apela la gramul-salam-plus de libertate şi la soriciul care ne egalizează voinţa, voinţa noastră de mai bine pe care o vom *vegeta*-o, decenii la rînd, întărînd cu regn uman, *vegetativul*. Semînţele împlinirii vor cădea singure din pom ca merele viermănoase. Pentru că istoria mărului cu viermi încă nu s-a scris, se va scrie de către un viermă, n-aveţi frică! Asa dar, căzîndu-ne voinţaa în rădăcină, ne vom osifica în tulpină, împietrirea va trece din ram în ram, ne vom spînzura de crengi şi vom isprăvi în fruct cu petale roşii, mai colorîndu-i roz-bombon, după uzul raţiunii... şi specificul naţiunii! Că doar stereotipurile comportamentale ne-au dus faima în lume, orice pierdere de prestigiu va fi egalată de bolborosirea „mapeţilor" de la tribună! Am fost daţi pe uşa principală afară şi noi ne fudulim cu uşa din dos! Competenţa, resursele lăuntrice, capacitatea intelectuală, dreptul la opinie, *(o)* poziţiile *constrictive*, *(I)* atitudinile sănătoase, capabile să ne scoată oricînd din saramură (naufragiu), *abstracţiile* democraţiei, civismul, tot învîrtindu-se în jurul noţiunii, precum cţeţeii fugărindu-şi coada, ne vor înălţa în ochii lumii, vom realiza mult dorita unitate-unanimitate şi printr-o simplă deschidere, vom ieşi din inerţie, şi culmea culmilor, ne vom recîştiga credibilitatea... (debilitatea!).

Hotărîrea de a nu mai fi săraci, ci egali în lipsuri, va cunoaşte o nouă şi (ne) fericită latură! Tarele dătătoare de stres le vom alunga din fiinţa noastră. Ne vom cumpăni în echilibre-dezechilibre, tot potrîcîluind balanţe, cîntărindu-ne de azi pe mîine, pînă ne vom pierde cumpătul că doar am fost zămisliţi în zodia librei. Un stigmat de neputinţă ne va pecetlui ursita pe toate laturile. Vom pătrunde mecanismele lăuntrice ale reuşitei fără trudă, fără gestiune şi asudînd concurenţial vom fi unici în lume. Vom urmări direcţiile „dinainte date" ale subdezvoltării, ne vom specializa în privatizarea prin rapt, dinozaurii costisitori şi energofagi îi vom remodela pînă vor ajunge pitici într-ale retehnologizării. Vom uimi lumea în aşa fel, încît, dezvoltarea pe dinăuntru să fie egală cu subdezvoltarea pe dinafară. Pe scurt, vom trece din sindrom în sindrom, pînă cînd vom da de adevărata boală, unica noastră pricopseală, ineficienţa! Noi nu sîntem cu faţa către astăzi, ci cu spatele la mîine!

Pînă atunci, mai aşteptăm încă eliberarea noastră, nevoia de Timişoara va fi ca şi nevoia de Bucureşti, comunismul nefiind strămoşesc. Il vom vinde celor hotărîţi să-l cumpere. Revoluţia s-a prelins pe lîngă noi fără să ne zdruncine, eliberarea a fost sporadică, dictatura s-a nimicit fără să schimbe nimic, decît protestele, violenţele, agresivităţile ca acte disperate. Avem o democraţie „originală" adică mutilată. În loc de „odiosul şi sinistra", îi avem pe Ionică şi Petrică, primul un fel de Vodă tupilat prin lobodă... Minciuna ne e inoculată zilnic prin imagini şi promisiuni, ce s-a schimbat, decît absurdul gălăgios, în locul feţelor implerite de griji şi guriile cusute în muţenie. Acum ne descărcăm frivol spre satisfacţia şi rînjetul de sus al cutrelor. Zîmbetul aleşilor între „aleşi". Timpul şi discernerea le irosim în zadar. Poporul nostru e privit ca din elicopter, un exponat într-un muzeu, gîngănii închise într-un borcan, pornite să se sfîşie între ele. Nu mai găsesc calea şi-s sortite să se devoreze. Zbaterea aceasta de sorginte totalitară ne face şi dispreţuiţi, şi huliţi şi nefericiţi! Ne purtăm amărăciunea nevolniciei cu noi. Pînza freatică a neînţelegerilor se adînceşte, debitele armoniei scad, urmează secetă dragostei de om, murim de sete (şi la propriu şi la figurat!). „Economişiţi, economişiţi" ni se strigă într-una şi iar... zîmbete! Dumnezeu să-vă binecuvinteze, norocul şi-a întors dosul către voi! După epoca beznă-lumină acum urmează Întunericul maxim, gros, dens, în straturi grele, pături aspre să ne ţie din toamnă pînă-n primăvară! Roata istoriei a încremenit pentru voi în nemişcare. Vodă se vaită în faţa lumii, spăşit îşi cere iertare pentru zilele grele ce vor veni! Sîntem la cumpăna Răsăritului cu Apusului, la Cotul Vrancei bubuie seismele antrenînd cutremurele din noi. Unda de şoc e o adevărată legănare întru liniştea noastră. Stăţi vulturi, hoitari de veghe că noi dormim somnul morţii. Capitalul de simpatie al lumii în mai puţin de cîteva luni s-a convertit într-un dezastru. Admiraţia solidarizatoare, precar văzută, rău tratată în ţară, a fost catastrofal încheiată. Avem o bogată tradiţie în materie de iluzionism. Confruntaţi cu falsitate economică, socială, politică, am ajuns din fruntea revoluţiilor din nou în coadă! Nu exerciţiul de bolborosire al democraţiei ne lipseşte, ci de dovezi de acoperire a ei în aurul faptei. Disponibilitatea acestui adevăr rămîne fără de care nu putem supravieţui. Creativitatea prin muncă, solidarizarea în transpiraţie, nu în demagogie salarială, cea electorală, cît mai e timp. Şi timp aproape că nu mai e, trăim contratimp, contrasecundă, din criză în criză... Fără schimbarea mentalităţii (inclusiv a stăpînirii), readucerea corăbiei avariate pe linia de plutire, nu e cu putinţă.

PETRU JUCU

Cine a pierdut un... tractor?

Nu. Din păcate nu este o glumă. Un tractor zace abandonat de mai multe zile, spre bucuria copiilor, care au făcut din el ba tanc, ba vapor, ba avion şi mai de curînd cotec pentru cîini. Roţile îi sînt desumflate, capacele de la sei desfăcute şi rupte, ruginite — tractoraş care cîndva s-a dovedit hărnicia în munca pentru care a fost construit. Birocraţia pentru el este astăzi un marasm. Poate că acest loc „singuratic" din str. Feteşti, Cartier Ozanc, pentru a nu ajunge la fiare vechi. Poate s-a găsit este mai bine să fie în continuare util, chiar şi pentru prichindeilor. Sau tot poate, incompetenţa oamenilor a contribuit la abandonarea sa, tocmai cînd era transportat pentru reparaţii.

Tractorul orfan, pierdut, are naţionalitatea T-354 seria U-650. Il cheamă 1394 şi este îmbrăcat într-o cămaşă roşie. Inscripţia M.A.-S.M.A. Otopeni. Celui care îl va reveni o mare recompensă... (V. Danc)

LA OTOPENI

PROBLEME ALE VÎRSTEI A TREI

Zilele trecute am fost invitaţi să participăm la masa rotundă deschisă cu tema **„Problematica medico-socială a vîrstnicului"**, manifestare organizată de Fundaţia „Ana Asian" şi ţinută în cadrul Clinicii de Gerontologie şi Geriatrie Otopeni.

După ce am trecut de „şocul" curăţeniei şi eleganţei neobişnuite într-un spital din România, ne-a izbit „confortul medico-social" deosebit, pus la dispoziţia bătrînilor noştri de către primii întreprinzători particulari ai acestei instituţii: un cafe-bar (!) adaptat „perfect", din cite ne-am dat seama, la veniturile lor. Păi, care bătrînel sau bătrînică, aduşi aici de către copii sau rude, îşi poate permite în ziua de azi, după plata internării (între 1 200 şi 1 500 lei pentru două săptămîni), să-şi mai cumpere din pensia pe o lună ţigări „Dumhill" cu 115 pachetul, bere cu 80 lei cutia şi whisky cu 135 suta de grame?!

Dragi mineri, chiar cu pensiile voastre mi-e teamă că n-aţi rezista aici, în condiţiile create, mai mult de 2—3 zile.

Acestea fiind zise, am urcat la etajul întîi unde se află un shop. Pensionarii noştri nu primesc, după cunoştinţele noastre, o parte din pensie în valută; iar străinilor nu le cunoaştem resursele financiare la această vîrstă.

Dacă tot a venit vorba despre străini: am fi putut spune multe dacă şi numai dacă am fi avut şansa să întîlnim, din întîmplare, vreunul. Dar posibilitatea e destul de mică atunci cînd, la 320 de paturi, la data respectivă, nu se găseau internaţi decît „...vreo cinci, din care doi brazilieni...!"

Am aflat că nu de mult poseau aici circa 14-15 pacienţi străini anual. Se cît insemnau pentru 1 500 de dolari pentru tămîni (cu tot cu tot) dar veneau. Anul acesta nile scurse pînă în momentul faţă, nu au beneficiat de tament nici măcar o bolnavi din alte ţări.

Mulţi oameni „de bine" putea crede că vizoviţa cest fapt este conducerea cii, care nu a reuşit să luna iunie să se hotărască car asupra uneia din ofertele oferte ultraavantajoase de borare, venind din partea telor Unite, Franţei, Italiei. După 15 iunie, într-adevăr mai avut nimeni nici o căci ofertanţii la-i de nu-s!...

În rest, toate bune şi frumoase în Clinica de la Otopeni. nisterul Sănătăţii a fonduri subsidiare, care du-se în scurt timp, de exemplu, suma alocată pentru masa unui pacient tingă „frumoasa" cifră de lei. La care, cine poate, ca supliment o două de la bar.

Despre viitorul fundaţiei să vă mai spunem, fi: construirea de filiale treaga ţară, colaborare cu extern cu alte fundaţii fil, editarea unui ziar care se ocupe numai de vîrstnicilor, achiziţionarea două computere şi crearea bănci de date cu cît mai informaţii despre bătrîni, etc.

Acestea sînt, însă, care rămîn încă în sugestii.

ALEC M...

COMUNICAT

În judeţul Călăraşi s-a constituit la data de 12 octombrie 1990 FORUMUL DEMOCRAT ANTITOTALITAR la care au aderat: **Partidul Naţional Ţărănesc-creştin şi democrat, Partidul Naţional Liberal, Paartidul Social Democrat, Uniunea Mondială a Românilor Liberi, Liga Veteranilor de Război, lista rămînînd deschisă şi altor formaţiuni care împărtăşesc idealurile noastre, exprimate în actul de constituire din care menţionăm:**

— Aderarea la principiile aceloraşi forumri înfiinţate la Cluj, Timişoara, Iaşi, şi alte judeţe;

— Lupta pentru democraţie, antitotalitarism, dreptatea omului, credinţă, prosperitate şi pace.

ANUNŢ

Partidul Naţional Ţărănesc — creştin şi democrat anunţă pe toţi membri săi din judeţul Călăraşi, că sîmbătă 27 octombrie 1990, ora 11, are loc la sediul organizaţiei noastre din str. 13 Decembrie nr. 6, Congresul judeţean avînd ca obiective:

— Alegerea organelor de conducere;

— Desemnarea delegaţilor pentru Congresul Naţional P.N.Ţ.-c.d.

COMUNICAT

Departamentul Sport Turism aduce la cunoştinţă că Secţia Sport, organizează şedinţa ordinară cu tema: „Metode moderne de pregătire în sporturile olimpice", în ziua de vineri 26 oct. 1990, ora 18, la Sediul P.N.Ţ.-c.d, sector 1, str. Prof. Ion Bogdan nr. 19.

Sînt invitaţi sportivi, foşti sportivi de performanţă, profesori, antrenori, instructori, iubitori ai sportului chiar dacă nu sînt membri ai partidului.

Toamna la Iaşi sau trandafiri şi disidenţi

(Urmare din pag. 1)

acum turiştii străini vin numai din U.R.S.S., şi se mulţumesc cu ce li se oferă în materie de cazare. Despre ceea ce au ei de oferit te poţi informa într-o grămadă de locuri: în piaţa „Eminescu", în faţa magazinului universal, în apropierea căminelor studenţeşti, în bazarul din centrul civic. În acest ultim loc, în schimbul sumei de trei lei, poţi pătrunde într-un soi de tarc prevăzut cu niste tarabe pe care turiştii expun ţigări, termosuri, vodcă, dresuri, şampon, jucării, stilouri, săpunuri, fixative şi o multime de alte mărunţişuri pe care le poţi regăsi şi în consignaţiile particulare. Preţurile variază, dar se spune că sînt mult mai mari decît în magazinele comerţului de stat unde nu poţi cheltui mai nimic pentru simplul motiv că n-ai pe ce. Astfel că mai trece un anotimp peste borcanele din vitrine şi peste reclamele prăfuite, peste vînzătorii dezabuzaţi cu veşnicele lor ridicări din umeri. Îmi violentează retina un inscris uriaş de pe un zid: „Iliescu te votăm!". Votînd şi iar votînd, muncitorii de pe platforma industrială a Iaşului resimt din ce în ce mai acut lipsa de materii prime, constructorii au abandonat lucrările începute, preferînd să lucreze în Chişinău, unde sînt plătiţi omeneşte, gospodinele aleargă de multe ori zadarnic după legume de sezon, vinul lipseşte tocmai într-o renumită regiune viticolă, murdăria de pe străzi e în creştere, prostituţia la fel, iar întrebarea de bază în oraş este „skolko?" (cît?). „O să fie bine" mă asigură un bătrîn lîngă care mă aşezasem, în parc. Unul din puţinii necunoscuţi care au acceptat să discute cu un străin de oraş. Inconştienţă sau disimulare? Sau o formă iluzorie de autolinişti-re?

Cîteva birouri vraişte. Într-o încăpere de vreo 20 de metri pătraţi. Adică aproape toată redacţia revistei „Opinia studenţească". E dimineaţa devreme şi nu se află acolo decît o fată de vreo 22 de ani pe nume Dorina Băeşu. Un redactor cum şi-ar dori orice publicaţie. „Spirt", cum se zice. Puţin după aceea apare şi redactorul-şef. Îmi spune că s-au înmulţinat scrisorile de ameninţare. Mă întreabă ce mai e pe la Bucureşti. Din cînd în cînd sînt întrerupţi de potenţiali difuzori ai revistei. Aflu cu acest prilej că mulţi au „uitat" să predea ineasările. Şi că, de acum încolo, exemplarele preluate sînt difuzate şi vor plăti înainte. Descurajant pentru unii. „Asta este", conchide „natenul".

Ca să găsesc Casa cu zbeldă m-am învîrtit cam trei sferturi de oră, întrebînd în stînga şi în dreapta. Pînă la urmă am găsit-o singur, ascunsă într-un fel de curte interioară, lîngă tribunal. Înainte de a intra în redacţia revistei „Convorbiri Literare", am văzut semnul. Douăsprezece (da, da, aţi citit bine, douăsprezece) portrete ale lui Eminescu. Şi abia atunci mi-am dat seama că, dincolo de orice observaţii gazetăreşti, Iaşiul este sub fruntea înaltă a poeziei. A poeziei care ne-a permis să fim liberi în pofida oricăror oprelişti ale „fericirii" de partid, şi de stat. A poeziei care ieşe în stradă şi potenţează revolta. A poeziei scrîşnite în urechile cenzurii, a poeziei care se poate transforma în atitudine politică, obligîndu-l pe scriitor să coboare din turnul de fildeş şi să respire aerul poluat de cuvinte lemnoase. Şi să reziste spre a putea depune mărturie. Şi să vorbească spre a putea schimba.

„NE-AM SĂTURAT DE MINCIUNI, DEOARECE:"

Pe Dorin Spineanu l-am cunoscut în redacţia publicaţiei „Timpul" prin intermediul unui prieten comun, Marius Oprea. De ştiut îl ştiam din texte apărute (de altfel subtitlul de mai sus este titlul unui editorial al domniei-sale) şi după ce mi-a arătat revista „Săptămîna mare" unde eram atacat, pe motiv că n-ar fi auzit de mine nici biroul de evidenţă a populaţiei, am discutat de parcă ne-am fi cunoscut de cînd lumea. „Bătrîne, mi-a spus, n-aş fi crezut nici în cele mai absurde visuri ale mele că într-o zi am să pot cumpăra aici, în România, un ziar pe care să scrie „tribună de luptă împotriva comunismului"-. Despre un interviu cu păţaniile dumneaului sub zodia secerei şi ciocanului nici n-a vrut să audă. „Sînt alţii, dom'le. Lui Dan Petrescu i-ai luat, că acum e la vot, la Bucureşti? Sau lui dom' profesor (era vorba de Luca Pitu — n.n.)?". Luca Pitu, proaspăt întors din Pakistan, mi-a refuzat interviul, promiţîndu-mi în schimb o colaborare. Pe Dan Petrescu am promis că-l voi aborda în săptămîna care urmează. Problema maghiară? Există, mi-a replicat Dorin. Totul e să n-o punem în ecuaţie între extremişti. Că din ăştia există şi între români şi între unguri. Dar nu este admis să mergem, în politica oficială, pe slăbiciunile unor naţiuni sau naţionalităţi. Asta a făcut comunismul şi asta face şi puterea actuală, chiar dacă se declară adversara comunismului. E unul din multele paradoxuri ale aşa-numitei revoluţii. N-aş vrea să jignesc pe nimeni, eu cred că ceea ce s-a petrecut la Timişoara a fost într-adevăr o revoluţie împotriva comunismului, dar felul în care s-a manevrat la Bucureşti este inadmisibil. O funcţie de secretar judeţean de partid la Timişoara sau la Iaşi nu înseamnă disidenţă faţă de regimul comunist şi asta o ştiu cel mai bine cei care au avut într-adevăr de suferit de pe urma acţiunilor lor. Şi vorbelor frumoase despre dispariţia comunismului sau neocomunismului din România, eu, cel puţin, le prefer faptele. Şi fapte nu sînt, deocamdată. Dimpotrivă, a încerca să instaurezi o nouă formă a „democraţiei populare" nu este decît o dovadă de persistenţă a vechilor mentalităţi, de infantilism politic pînă la urmă. Scrie asta aşa cum ţi-am spus-o, bătrîne, a încheiat Dorin. Închei şi eu, opunîndu-i un grafic despre creşterea producţiei industriale afişat pe un mare panou de pe bulevardul „23 August" şi după ce am scris aceste cuvinte îmi dau seama că nu pot sfîrşi aşa deoarece **SE FACE GREVA FOAMEI LA IAŞI.**

Cel care a declarat-o la întîi octombrie se numeşte Constantin Butnariu, student al Institutului Agronomic, căsătorit, aflat în pericol de a fi evacuat din cămin. Şi nu este singurul. Acum, cînd scriu, în aceeaşi situaţie se află Dragoş Nichifor căsătorit, un copil, Valentin Maxim, căsătorit, un copil, Vasile Semeniuc, căsătorit, un copil, familia Drîmbă şi alţii. Prorectorul a respins contestaţiile, apoi a revenit, acceptînd să discute repartizarea locurilor în cămine. Fie-ne permis să ne exprimăm părerea că lucrul acesta ar fi trebuit făcut de o comisie studenţească şi în nici un caz prin ameninţări cu spargerea uşilor de către portari. Şi ne mai permitem o întrebare: de ce n-au fost înştiinţaţi studenţii cu pricina în timp util, pentru a-şi putea găsi o eventuală gazdă, deşi preţurile depăşesc cu mult posibilităţile de plată ale unor studenţi? Nici în complexul „Tudor Vladimirescu" lucrurile nu stau tocmai pe roze, ca să folosim o sintagmă originală. Pentru exemplificare am reţinut părerile unor studenţi, majoritatea cazaţi pînă la întîi octombrie. La întrebarea „dacă aţi avut probleme cu cazarea şi care este părerea dvs. faţă de curăţenia căminelor, de modul în care aţi fost întîmpinaţi de administraţie?", interlocutorii au răspuns în felul următor: „E jale. Cînd am venit în cămin nu erau becuri, ştechere, prize, oglinzi, nimic. A trebuit să aducem noi de acasă. Aţi văzut că la noi, în căminul T8 sînt camere inutilizabile, fără ferestre şi chiar fără tocuri. S-a început să se lucreze abia după întîi octombrie de către administraţie. Şi asta în condiţiile în care la mine în grupă mai sînt colegi care nu au avut loc în cămin". (Viorel Bojian, anul I Electro). „Căminul arată jalnic. Debandadă totală. Nu ştiau ce să facă, ce ordine s-au dat de sus, pe ce criterii se face cazarea" (Zărnescu Radu, anul II Textile). „Ştiu că au fost probleme cu cazarea, însă căminul nostru arăta destul de îngrijit, am avut şi flori, n-au rezistat însă la cazare, pur şi simplu au fost călcate în picioare. A fost mult de lucru, a trebuit să mai zugrăvim noi încă o dată" (Mariana Iordache, anul II Filatură). „N-am fost cazată în cămin, mi s-a spus că nu sînt locuri pentru noi, cei de la seral. Totuşi, anul trecut a fost mai bine, am avut loc în cămin. Dacă ni s-ar fi spus din timp am fi putut aranja ceva, poate. Eu am avut noroc, am găsit o garsonieră prin intermediul cuiva. Trebuie să zugrăvesc, să cumpăr mobilă, chiria e cam mare, totuşi sînt avantajată faţă de unii colegi ai mei". (Gabriela Zaharia, anul II, Tehnologie chimică). Cu tot regretul n-am reuşit să iau legătura cu administratorii. Unii erau plecaţi (cu toate că vizita a fost matinală), iar alţii nici n-au vrut să se „compromită" discutînd cu un redactor de la „Dreptatea", aşa că părerea pe care mi-am format-o suferă inevitabil de subiectivitate.

Am plecat din Iaşi cu un tren supraaglomerat, păstrînd în minte două fotografii dintr-un cotidian local „24 de ore": una din Londra, unde autobuzele fac coadă şi una din urbea ieseană unde tramvaiele sînt luate cu asalt. S-auzim numai de bine!

Moarte intelectualilor!

(Urmare din pag. 1)

M-am îndoit că poate fi adevărat. Căci citesc ziarele şi revistele apărute după revoluţie şi care se înmulţesc în fiecare zi. Că majoritatea lor arată o pleiadă de condeie pînă ieri cenzurate şi încarcerate atît fizic cît şi spiritual. Alături de ziarişti de meserie, scriitori, poeţi, filozofi, profesori, au pus mîna pe condei, cu răsunedere, cu claritiune în analize, ajutîndu-şi ţara, poporul, pentru a înţelege fenomenele prin care ţara a trecut şi trece.

Aş fi vrut să-mi strig bucuria şi să-i felicit pe toţi şi să le urez să continue publicarea de articole, editoriale, anchete cu acelaşi aplomb pe care l-au arătat pînă acum. Dar iată că alegerile de la 20 mai m-au îndurerat; lozinca a fost reală. Căci „moarte intelectualilor" s-a înfăptuit prin votul pentru un colectiv (F.S.N.) aparent eterogen, dar în realitate foarte omogen ca structură şi infrastructură. Singura întrebare pe care mi-o pun este dacă „moartea intelectualilor" n-a condamnat la moarte fiinţa fizică şi morală a Poporului Român?

P.S. Evenimentele din 13—15 iunie 1990 mi-au confirmat că lozinca a început să fie pusă în aplicare.

Aici am ajuns!

NEOUMILINŢA

Toţi facem consideraţii: ce este, ce ar fi putut fi, ce ar fi trebuit, ce n-ar fi trebuit făcut în, iată, aproape anul care s-a scurs de la acel decembrie însingerat şi totul converge, în planul umanului, spre o observaţie majoră: *mutaţia ontologică* — cea pe care o sperăm, o aşteptăm, trebuia să se producă, nu s-a produs. Am crezut că vieţile sacrificate în ritualul acela al exorcizării demonicului ne-au salvat, ne-au purificat, ne-au mutat din registrul umilinţei în cel al demnităţii, ne-au sublimat opţiunile şi preocupările. Ne-au mutat în registrul umanului.

A rulat, la început, cînd nu ne dezmeticiserăm bine, pe ecranele Bucureştiului, un film emblematic, pulsînd de semnificaţii pentru noi — nu neapărat cei de aici, ci cei din Est în general, un film în care Abuladze problematiza tragismul unei situaţii ce părea fără ieşire: „Căinţa". Şi acolo se putea re-intra în ordinea umanului prin sacrificiu. Prin sacrificiul celui mai tînăr şi nevinovat pentru ceea ce, ceilalţi, care rămîn să trăiască în urma lui şi pentru ei, acceptaseră. Toleraseră. Un film pe care grijulia secţie de cenzură a c.c. al FSN l-a scos rapid de pe ecran. Începuse să tulbure conştiinţele; Ca o premoniţie. Apoi am înţeles cu toţii, şi cei care văzuseră, şi cei care nu văzuseră filmul, că la noi nu s-a petrecut o exorcizare a demonilor ci o *substituire* a lor. Dacă n-ar fi fost aşa, n-ar fi trecut peste cadavrele celor tineri şi nevinovaţi, deveniţi astfel — horribile dictu — un piedestal spre tron. Frontul Salvării? Salvării cui? Salvării de cine? Non e vero ma e ben trovato, ar spune italianul. Şi, în orice caz nu „sună ca dracu" cum s-a exprimat Roman în piesa aceea, foarte firesc jucată de marii noştri actori în decembrie '89 cînd se făceau că-i caută un nume FSN-ului care... exista deja de şase luni. Dacă ar fi vrut să „salveze" ceva, acel ceva nu era nomenclatura de rangul II, ci demnitatea poporului său. Ar fi putut să contribuie la acea mutaţie ontologică ce, era firesc şi de presupus, că se va produce.

Nu s-a produs şi, din arsenalul foarte divers cu care puterea îşi ţine turma în frîie mă opresc aici la un aspect arhicunoscut de români care este umilinţa supremă de a asculta doar de legile stomacului. Reducerea la animalitate. Am văzut în ultima vreme scene atroce în Bucureşti, la cozi, scene pe care le-am fi dorit cu toţii uitate. Scene degradante şi umilitoare pentru natura umană în care indivizi sînt pe cale să se ucidă pentru a putea cumpăra o pîine. Scene în care ticăloşia unor indivizi ce încep să se constituie într-o nouă clasă socială, cu un chip înspăimîntător şi despre care nu se poate spune că au un limbaj articulat, grobieni şi fără scrupule, obligă oameni obişnuiţi la un comportament similar.

Dacă, de foarte puţine ori în aceste luni, românii au ştiut să fie solidari, umilitoarea coadă, o ştim prea bine, creează o nevroză colectivă, nevroză de coadă, sindrom cunoscut de noi, care paralizează. Căci la coadă devin duşmani! În orice cel de alături îţi poate lementara hrană.

În acest fel, regimul cu se achită de două multan: a) aceea de a ocupaţie omului de rînd tru timpul său liber; b) de a sparge orice de solidaritate — lucru nu poate decît să-i servească.

Societatea românească împarte, iarăşi, în mod diabil, între cei care cozi şi cei care nu stau la Iar primii sînt din ce în mai mulţi.

DORA M...

Excelenței Sale

Domnului Mihail Gorbaciov

Partidul Național Țărănesc — creștin și democrat, luînd act de acordarea Premiului Nobel pentru pace anul 1990, recunoașterii lumii, vasta activitate desfășurată de înalta Dumneavoastră personalitate, vă felicită în mod deosebit întruchiparea cu beneficiul de avantajele liberalizărilor acordate popoarelor din U.R.S.S.

Partidul Național Țărănesc-creștin și democrat
Președinte,
CORNELIU COPOSU

Mai multe sperietori pentru o singură și falsă problemă!

(Urmare din pag. 1)

...sociale, cu atît mai ...revenirea din starea de ... la un statut de relativă ... nu poate avea loc ... atît de binecunoscuta „criză de creștere". O altă variantă ... exclusă opoziția lucidă a ... semnalul de alarmă atunci ... partidul FSN, în frunte cu ... ministru și cu actualul ... al țării, lansau pe ... de fum spre „liniștea noastră".

Totuși, chiar și în aceste condiții unii ar fi tentați să afirme — de data aceasta de la ... — sinuos cercului. În finalul articolului nostru, să admitem existența unei probleme, care în ... le generează de celelalte ... anunțate anterior. Este vorba de problema păstrării puterii — de către cei ce o dețin în momentul de față — în condițiile pierderii controlului asupra datelor economice (inițiale). Cu alte cuvinte, pentru puternicii zilei nu salvarea economiei este o problemă, nu micșorarea costului tranziției reprezintă idealul suprem, ci perspectiva pierderii puterii este cea care îi face să aibă cele mai neagre coșmaruri. Probabil dintre cele care nasc monștri.

P.S. Cînd se discută despre tranziție, economie de piață, privatizare etc., deseori se fac auzite voci care atrag atenția asupra ineditului acestor procese, după 45 de ani de comunism. Este invocat faptul că societatea a parcurs drumul de la capitalism la socialism, dar lipsește experiența trecerii de la socialism la capitalism. De unde și imposibilitatea stabilirii cu certitudine a drumului de urmat.

Răspunsul nostru la această afirmație este cît se poate de categoric. Atunci cînd te arunci în apă cu capul înainte, fără să știi să înoți (chiar dacă ai în mînă manualul „Să învățăm înotul fără profesor") există numeroase — dacă nu chiar nenumărate — modalități de a da ortul popii. Dar, în apă fiind, ajuns printr-o minune lîngă mal, nu există decît o singură posibilitate de a te salva: să te agăți de mal cu toate puterile. (*S.P.*).

ERATĂ

În legătură cu articolul „Cum ...ă Adunarea Deputaților ...ă act normativ" din 17 octombrie, pagina 4. În finalul subtitlului „Partea a doua: con...", citatul subliniat, în forma sa corectă este: „Vei merge la vei întoarce niciodată în ...hol vei muri". Facem această precizare, deoarece în ...ol se sublinia tocmai ambiguitatea exprimării unui deputat.

Conferința Organizației județene P.N.Ț.-c.d.

MEHEDINȚI:

„Mulți ne consideră singura opțiune viabilă"

Sîmbătă, 13 octombrie, a avut loc conferința organizației județene Mehedinți a PNȚ-cd.

Din partea conducerii centrale a partidului au participat domnii secretari generali adjuncți Barbu Pițigoi și Adrian Sîrbu. În cuvîntul de deschidere, dl. Barbu Pițigoi a precizat faptul că cei care urmau să fie aleși în funcțiile de conducere trebuie selecționați numai după criteriul competenței: „Întreaga suflare a țării se orientează către noi". Domnia-sa a mai precizat: „Este important ca toți cei care întoarce spatele Frontului — și aceștia sînt din ce în ce mai mulți — să se îndrepte către valorile promovate de partidul nostru. Pentru această activitatea de propagandă la nivelul județelor trebuie mult amplificată, mai ales în rîndul atragerii tinerilor și de promisiunile deșarte ale FSN-ului."

„Prima ofertă pe care o facem este chiar calitatea organizației noastre" a subliniat dl. Adrian Sîrbu.

Președintele în funcțiune al organizației județene, dl. Constantin Papici, a dat citire unei dări de seamă, căreia i-au urmat numeroase discuții. Din această prezentare rezultat că pînă la această conferință comitetul de conducere a avut o activitate bogată, nu lipsită însă de unele scăderi care au afectat mai ales calitatea propagandei în perioada preelectorală, cînd de altfel au fost întîmpinate și cele mai mari greutăți. Dificultățile de deplasare în teren, ca și slaba receptivitate a unor membri ai PNȚ-cd au generat multe rămîneri în urmă în activitatea de propagandă: totuși, în patru din cele cinci orașe, și în 18 din cele 59 de comune s-a reușit crearea unor organizații locale ale PNȚ-cd. Din păcate, ziarul local „Glia străbună" și-a încetat apariția pe data de 18 mai din lipsa de fonduri. Tot în acea perioadă s-au strîns circa 500 de semnături în favoarea Proclamației de la Timișoara și, totodată, numeroși membri ai organizației județene au participat la un miting organizat în același oraș, pentru susținerea proclamației amintite. S-au încercat organizarea unor activități culturale la nivel județean, dar au lipsit materialele audiovizuale necesare acestui scop.

O altă problemă este aceea că deși conducerea organizației județene a adresat numeroase cereri organelor administrației locale, contractul de închiriere pentru clădirea sediului nu a fost prelungit.

Într-una din intervenții, reprezentantul tineretului a cerut ca acest partid să „nu devină un fel de colcoș". Tinerii și-au manifestat în mod deschis și sincer dorința de a fi utili, mai ales prin inițierea unor activități culturale care să asigure totodată, și o parte din fondurile partidului.

Unul din vorbitori a arătat că unii din cei care au făcut parte din fostul comitet de conducere au aderat la partid doar din oportunism și de aceea activitatea a fost slabă, dacă nu chiar dăunătoare intereselor partidului ,mai ales în perioada dinainte de 20 mai.

Un reprezentant al țăranilor a rugat să se transmită grupului nostru de parlamentari rugămintea ca aceștia să insiste la Legea fondului funciar să fie adoptată cît mai repede, întreaga agricultură avînd mult de suferit datorită întîrzierii în acest domeniu.

În ce privește activitatea la nivelul organizației municipale, s-a evidențiat faptul că aceasta a înregistrat succese considerabile în atragerea de noi membri: „deja mulți oameni ne consideră singura opțiune viabilă", a subliniat domnul Micle Uloiu.

S-a mai cerut ca, pe viitor, inginerii agronomi care fac parte din organizația județeană să se deplaseze pe teren pentru a face cunoscută țăranilor politica PNȚ-cd și pentru a distribui materialele de propagandă venite de la centru.

În final ,s-a ales noul comitet de conducere, alcătuit din 40 de membri, dintre care 22 sînt membri de drept (fiind deja aleși la nivel local), precum și a Biroului politic, format din 11 membri de partid. Noul președinte al organizației județene a fost ales în persoana domnului Mihai Buracu, cu 54 de voturi din 56 exprimate.

SORIN ȘTEFAN

Piața Universității, octombrie 1990

Libertății și eroilor ei, închinare!

Între tragicele evenimente din decembrie, aprilie și iunie și prezentul dramatic, Piața Universității trăiește. Devenită ideea tutelară a luptei noastre pentru libertate, Piața Universității ființează palpabil în chiar inima Bucureștilor, acolo unde a și fost, de cînd Universitatea, de cînd Institutul de Arhitectură, de cînd cei care, învățăcei fiind, cărturari fiind, i-au pășit pe dalele-i albite de lumină.

Aici, între Universitatea București și Teatrul Național a început, prin jertfă și sînge tînăr, procesul de renaștere a națiunii române. Jos comunismul. Jos dictatura. Libertate și democrație. Democrație și demnitate. Pluralism politic. Din mii de piepturi. Din zeci de mii de conștiințe tinere. Țîșnind asemenea unui gheizer. În inițial.

Aici, în Piața Universității, au fost zile de decembrie. Și zile și nopți de aprilie. Apoi iluminatele seri de mai. Și o zi de 13, în iunie, cînd totul părea să se fi năruit. Dar tot de aici se coagulează speranța. Speranța încă insingerată. Speranța cu și fără lacrimi. Nădejdea noii Românii de-aici își ia elanul. Din Piața Universității din București — piață ce a devenit un adevărat monument național, un loc de pelerinaj...

Din Piața Universității din București a început, acum aproape 10 luni, eroica expediție spre Europa, spre civilizație, a oprimatului, a atît de necăjitului popor român — cel mai apăsat de comunism.

Libertate te iubim, / ori învingem, ori murim! Iată ce spune ecoul sfînt al acestui loc sacru al tuturor românilor dornici de libertate.

Aici, pe cîmpul din Piața Universității, tinerii au dat suprema jertfă. Spuneți celor pe care-i veți întîlni că noi am făcut acest lucru.

În Piața Universității, la troiță, la zidul Universității, la arteziană, pe treptele de la teatru, înspre arhitectură, este celebrată cotidian, prin gest cotidian, omenese, libertatea. Oameni de toate felurile vin în Piața Universității pentru această sărbătoare ce nu se vede cu ochiul liber, dar pe care o trăiesc arzînd sufine.

Piața Universității într-o zi din toamna anului 1990. O realitate pe care ne-o apropiem și prin obiectivul aparatului de fotografiat, emoționînd și emoționîndu-ne ea-n fața oricărei măreții ce face parte dreaptă din sublim.

Comentariu de EUGEN MIHAESCU
Fotografii PETTER GHEORGHE

Duhul eroilor străjuie pe viii însingurați și-ndureați care vin să verse o lacrimă de cristal...

Zidul Arhitecturii mărturisește despre o vară fierbinte.

Convenția studențească anunță o manifestație de protest. Unde în altă parte, dacă nu aici? Cine, dacă nu ea? Cînd, dacă nu acum?

Cîte ceva despre mersul prezentului la noi, la români, desigur. Neliniște? Așteptare? Speranță?

Străinii despre noi

Prezența a peste 1 400 de firme din 31 de țări la Tîrgul Internațional București 1990 va avea avantajul expunerii alăturate a unor produse similare, punîndu-se atît o mai bună cunoaștere a diferitelor firme producătoare, cît și puterea economică a României, potențialul său de export.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții unor firme vom reține pasajele cele mai interesante: Firma I.B.M. — producător de calculatoare (S.U.A.) — reprezentată prin domnul Gh. Iubol, dorește să mențină contacte pe care le-a avut în ultimul timp cu România, aplicînd soluții de maximă eficacitate tuturor problemelor ivite la exploatare. „Dorim să educăm clientul român, să-i arătăm care sînt soluțiile optime și cum poate fi exploatat un calculator la capacitatea sa maximă". Reprezentantul Firmei Mașini Industriale de Cusut Strubwalgt este de părere că reprezentăm o piață importantă de desfacere și că „dacă România își va reface poziția economică, vom putea avea și noi, probabil, contracte mai bune. În urmă cu zece ani am făcut afaceri foarte bune cu întreprinderile F.C.T.B. și Tricodava, de asemenea, am vîndut mașini de mînat chiar și ziarului „Scînteia" pentru confecționat saci, da, ați. Acestia erau aruncați din tren în mers pentru ca ziarele să poată fi răspîndite mai ușor în toată țara". Dorința firmelor producătoare de energii, industrie și produse agroalimentare de a avea noi contracte cu România este încă o dovadă a importanței pieței de desfacere pe care o reprezintă România în acest moment. Din partea Germaniei, țară unite, am stat de vorbă cu doamna Marianne Reichelt Werk für Fernsehelektronik Berlin) și cu domnul Thomas Becker (ELTRA). „Firma noastră a funcționat și funcționează la Berlinul de est. Producem componente active (produse finite) și pasive (piese de schimb) pentru industria electronică; am dori să vindem o parte din produse și pe piața românească. Am vrea acest lucru deoarece România se află într-o situație asemănătoare cu a noastră, a celor ce am fost Germania de Est, trecerea de la economia centralizată la cea de piață făcîndu-se aici mai greu. Există, desigur, diferențe majore, dar conjunctura economică în care ne aflăm face posibilă o legătură mult mai strînsă între cele două țări. Aici, în România, s-au produs mari schimbări, și este de la sine înțeles că va avea loc o reconstrucție industrială. Interesul nostru este și să cumpărăm din România, nu numai să vindem. O relație numai de o singură parte nu poate exista. Trebuie un interes comun, dar din păcate aceasta este partea cea mai grea".

Prezența Firmei Bavaria St. Pauli în colaborare cu firma română Rodexim este de bun augur. „Dorim să testăm produsele firmei noastre și pe piața românească. Printre alte numeroase contracte dorim să livrăm în România bere Gukdenburg. Nu încercăm să concurăm firmele românești de bere, dar în acest fel publicul va avea posibilitatea să aleagă, ceea ce va face să crească și calitatea berii românești. Încercăm să creăm ideea de competitivitate, care, din păcate, încă nu există la dv. Produsele noastre vor fi de cea mai bună calitate pentru că deși în acest moment în România s-ar putea livra orice, trebuie creat un etalon, o comparație, pentru ca omul să-și poată da seama ce reprezintă o bună calitate".

Firma de încălțăminte italiană Champ, reprezentată de dl. M. Dumitrescu, poate face concurență produselor românești, atît celor din magazine (?) cît și celor expuse acum la tîrg. „Fiind de origine română doresc să ajut România, dar din orice investiție trebuie să rezulte un profit... Pot să vă spun că mă așteptam ca afacerile să fie acum ceva mai serioase în România. Mentalitatea existentă aici este absurdă. Trebuie făcută o diferență clară între piața neagră și piața liberă, această confuzie se mărește pe zi ce trece; se pare însă că este un fenomen agreat de diferite forțe. Practic, s-a pus monopol pe sărăcie. Privatizarea a speriat pe mulți români fără a li se explica exact ce înseamnă aceasta. Trebuie făcută o diferență clară între speculanți și adevărații comercianți. A informa oamenii ce și cum trebuie să facă pentru a ajunge la ceea ce doresc — ce înseamnă standardul normal de viață — reprezintă dorința firmei noastre prezente acum în România. Ne surprinde totuși că oamenii nu sînt cointeresați.

Am încercat să facem un exemplu de magazin civilizat și să arătăm că oamenii de afaceri sînt la fel ca ei, și că nu trebuie să existe această reticență"...

Reprezentantul Firmei BDSL (Biological Diagnostic Supplies Ltd — Michael C. Druce) dorește să ajute România prin diferite contracte cu cele mai importante spitale și laboratoare din țară, și, totodată, să importe materii prime din România pentru a livra medicamente necesare tratamentelor de SIDA, în primul rînd, și apoi pentru livrarea altor produse pe piața românească.

Standurile naționale ale Italiei, Olandei, Poloniei, Norvegiei, Statelor Unite, Suediei, Angliei, Belgiei, Franței, Danemarcei, și altele, sînt prezente cu diferite firme și produse care ar putea interesa și interesează, firește, economia românească.

AMELIA NEACȘU

LA T.I.B.

JOCURI MURDARE

Cînd pe 14 și 15 iunie 1990 contrarevoluția comunistă era în plină desfășurare iar președintele „ales" își încerca pe străzile Bucureștiului bandele negre, puțini au fost cei care au prevăzut desfășurarea ulterioară a evenimentelor și au înțeles, încă din acele momente de groază și silă, dimensiunea reală a prăpastiei în care eram siliți să ne prăbușim.

Cei care au văzut în aceste evenimente o simplă manevră a FSN-ului de a elimina de pe eșichierul politic doar principalii adversari (PNȚ-cd și PNL) au fost nevoiți curînd să constate că s-au înșelat. Adevăratul „adversar" vizat era mult mai cuprinzător, era OPOZIȚIA — nu în sens generic sau abstract — ci în sensul său prim și fundamental: ca entitate politică opusă intereselor partidei guvernamentale, indiferent dacă această „entitate" era constituită din partidele politice sau din „fragmente" disparate, reprezentînd anumite grupări politice, sindicate, personalități politice sau culturale independente, grupuri sociale, publicații etc. Ceea ce a urmat după colaborarea tovărășească a minerilor cu poliția și securitatea se cunoaște destul de bine, chiar dacă nu din surse oficiale și e ușor de presupus că și actuala comisie parlamentară însărcinată cu elucidarea evenimentelor din 13—15 iunie va eșua în neant și va fi acoperită de uitare atîta timp cît principalii vinovați, cei cunoscuți de toată lumea, sînt bine-merci, îndeplinind aceleași funcții de înaltă răspundere pe linia edificării democrației originale și... pentru liniștea noastră.

Am făcut această scurtă incursiune în trecutul nostru „democratic" nu prea îndepărtat pentru a releva o stare de lucruri, deocamdată latentă, dar care tinde, în viitor, să devină explozivă.

Se știe că una dintre categoriile sociale cele mai greu afectate de mineriada din iunie a fost studențimea. După ce vînătoarea de capete (cu sau fără barbă sau plete) a încetat pe străzile Capitalei, împotriva studenților s-a declanșat o furibundă campanie de defăimare. În localitatea proprie, de reședință ,sau în București, studentului român i s-a dărît (prin mîna guvernului și cu sprijinul „dezinteresat" al televiziunii) statutul de legionar, vînzător de țară, sau dușman al propriei nații.

Cu un statut etic desfigurat de propaganda comunistă, studentul român intra în „vacanța mare" a anului '90 înutil și grăbit, fără șansa cuvîntului sincer și clar care aduce lumină. Dezinformată, incitată la ură sau debusolată, provincia și-a primit fiii cei tineri cu reticență sau chiar cu dispreț, uitînd că sînt, totuși, aceiași copii minunați care, în decembrie, au luminat istoria neamului.

La 1 octombrie 1990, odată cu începerea noului an universitar, persecuțiile la adresa studenților au reînceput. Problemele sînt multiple și imposibil de rezolvat la nivelul ligilor studențești în condițiile în care guvernul și în special Ministerul Învățămîntului și Științei se dovedesc total lipsiți de interes în rezolvarea acestor probleme.

Prima și cea mai acută dintre problemele este lipsa spațiului de cazare. În condițiile suplimentării masive a numărului de locuri la o serie de facultăți, căminele studențești se dovedesc departe de necesitățile de cazare ale momentului. În aceste condiții, zeci și sute de studenți așteaptă, încă un semn de întrebare și o soluție adecvată din partea organelor în drept. Aceștia au atît mai mult cu cît cei mai mulți nu au posibilitatea de a plăti cel puțin 1 000 lei lunar pentru o cameră mobilată în oraș.

Alte probleme, cum ar fi cele privind insuficiența cursurilor tipărite și, mai ales, problema profesorilor compromiși moral și/sau politic pe care studenții nu-i mai vor pe lista dascălilor universitari — dar care au reapărut în școli — ar necesita detalieri sumilmentare care, așa sumbre, ar putea face subiectul unui articol.

În contextul articolului de față un singur lucru mai rămîne de spus: așa cum decurg lucrurile în momentul actual, sînt semne sigure că studenții nu vor avea nici în acest an șansa desfășurării în bune condiții a procesului de învățămînt. În plus ,prostul obicei al guvernanților noștri de a folosi manevre obscure pentru a dirija și dezbina categoriile sociale „nedocile", nu poate să nu nască iritări și convulsii. În acest sens, relevante sînt încercările de a isca dissensiuni între studenții români și cei străini sau între studenții români de la diferite facultăți, atît în localurile de învățămînt cît și în cămine, cu scopul evident de a desființa unitatea de opinie și de acțiune a studențimii române.

Dar mai ales pe cei ce încearcă să înțeleagă, prin intrigile cele mai murdare, chiar și cel mai sincer sentiment fraternal pentru studenții români veniți la noi de dincolo de Prut, studențimea română nu poate decît să-i salute cu dispreț cel mai profund!

JEAN CONDOIU
student filosofie

Student în România

Criza nu e doar economică!

(Urmare din pag. 1)

va umple pietele de bunuri și cămările gospodinelor de îmbelșugare. E prima urgență, iar pînă la elaborarea atentă a acestei legi sînt necesare dispoziții tranzitorii largi cu privire la terenurile ce urmează a fi însămînate în această toamnă cît și involeii nedirijate cu privire la roadele toamnei. Ce semnificație pot avea terenurile necultivate într-o țară în care setea de pămînt nu s-a stins niciodată, decît aceea a unei condamnabile lipse de reglementări, a neîncrederii?

S-a sorbit în Informarea guvernului și de delapidări din avutul gospodăriilor colective, I.A.S.-urilor, ori de la diverse întreprinderi comerciale. Proporția lor este într-adevăr alarmantă. Ele nu vor fi stirpite însă doar prin legi, prin amenzi și închisoare. Pe lîngă carența autorității din ultima perioadă, la proliferarea furturilor a contribuit și falsa educație comunistă pentru care proprietatea era tolerată, dacă nu era considerată chiar un furt, cînd depășea cu puțin limita pauperității. Or, ditirambele împotriva proprietății și trecerea forțată a proprietăților în gospodării colective au creat un climat de justificare a furturilor — sătenii surprinși asupra faptului declarînd că nu fac altceva decît să-și ia o parte din avutul lor. Odată cu instaurarea noii proprietăți este necesar ca instituțiile noastre ,școala, biserica, mass-media să proiecteze o altă lumină asupra proprietății, să propage cultul muncii și al hărniciei, respectul pentru proprietate. Aceasta pentru a ne putea dispensa cît mai mult de paznici, polițiști și jandarmi și pentru a subliniia rolul educației în restructurarea pe baze noi a economiei. Căci economia nu poate fi despărțită de educație, ca de altfel și alte sectoare ale activității publice.

Toate observațiile de mai sus converg spre descolarea rădăcinilor socio-politice ale crizei. Trecînd la datele concrete ale Informării, surprinde caracterul ei de catedră, de prezentare a unor date fără a indica, în toate sectoarele, măsurile adecvate ce se impun. Credem că, pe lîngă datele de balanță prezentate, era necesară și relevarea ponderilor pe locuitor la diverse produse (carne, pîine, zahăr etc) fără de care nu este posibilă estimarea unei corectări, a îmbunătățirii nivelului de trai al populației. În ceea ce privește exportul pentru unele produse agro-alimentare, în valoare de 200 milioane dolari, era bine dacă acestea ar fi fost nominalizate (pe produse și cantități), astfel ca din compararea cu consumul anual pe locuitor să rezulte dacă acest export poate fi sau nu acceptat de popor.

La aproape toate capitolele raportului se prevăd importuri. Era necesar ca Parlamentul să fi fost informat în mod precis asupra derulării lor pînă în prezent, asupra importurilor efectuate pe relații comerciale și mai ales a derulării viitoare, pe trimestre, pentru a asigura ritmicitatea economiei naționale.

Referatul anunță o perioadă staționară pentru încălzirea locuințelor, dar îi avertizează pe cei din uzine că îi așteaptă o iarnă cu temperaturi scăzute, că în acest sector se vor opera reduceri importante. Ne întrebăm dacă această corelare între rezultatele muncii și coeficientul de încălzire al fabricilor va fi stimulativ și nu va provoca noi tensiuni sociale. Oricum, nimeni n-a auzit pînă în prezent de o mărire a producției în condiții de frig.

Observațiile și întrebările ar putea continua. Noi ne-am propus să accentuăm faptul că rădăcinile crizei sînt mai adînci, că fără conexiunea cu alte determinante — morale, politice, educaționale — tabelele minuțioase de azi riscă să se repete și pentru alte trimestre. Să nu uităm, deci: criza nu e doar economică. Terapia adevărului trebuie extinsă.

NOTĂ: Așa ar fi sunat intervenția mea, în numele grupului parlamentar P.N.Ț.-c.d., în ședința Parlamentului din 11 octombrie a.c., dacă nu as fi fost împiedicat prin „mijloace democratice" să-mi duc la bun sfîrșit expunerea.

Bătrîneațe rătăcită

Lenin spunea că cea mai bună școală pentru cucerirea puterii și organizarea ei că inima mișcării comunist o constituie partidul „revoluționarii de profesie" care de fapt decid totul. Aparatul organizatoric al partidului comunist, cuprinzînd evidențe, arhivele, dosarele activiștilor, urmărirea alegerilor și a secțiilor, urmărirea cadrelor, formarea acestora și a „independenților", redactarea rezoluțiilor, redactarea rezoluțiilor și a indicatiilor, primirea scrisorilor și sesizărilor cetățenilor, în consecință, cel mai numeros sector din schema partidului. Nu întîmplător Stalin și Ceaușescu s-au ridicat în fruntea Comisiei organizatorice a Comitetului Central.

Aparatul organizatoric al partidului devenise cel puțin în ultimii ani un mecanism de partid de supercontrol și partidului de care se teneau și Securitatea, Armata, Justiția. Milioane de oameni știu că activiștii de partid pensionați rămînînd colaboratori benevoli sau salariați ai acestui sector. Ei au avut evidențe, la redactarea documentelor, luau informații și mărturii, devenite diferiți factori pentru primirea în partid, pentru promovarea în funcții, pentru avizarea plecării în străinătate etc.). Acești onorabili pensionari deveneau agitatori care strigau lozinci și căutau să stîrnească entuziasm cu prilejul trecerii cortegiului oficiale, participau la răspîndirea de zvonuri avantajoase pentru regim și, avînd relații cu diferiți tovarăși în funcții, mijloceau, interesat, satisfacerea unor cereri personale. Partidul își manifesta, din cînd în cînd, grija față de foștii săi ofițeri, mai ales față de cei care continuau să figureze pe lista nomenklaturii.

Este evident că mare parte din „gospodinele" și „gospodarii" vîrstnici care agresează mișcările și persoanele democratice nu sînt securiști sau colaboratori ai D.S.S.-ului, ci foști aparatnici. Mașinăria organizatorică a partidului comunist fi deforma și intoxica în primul rînd pe cei care deveneau rotițe și șuruburi ale sale. Acești oameni care au realizat colectivizarea forțată, industrializarea faraonică, proletcultura și haosul planificat, au fost obligați să-și încropească o brumă de studii abia pe la începutul anilor '60. Ei au fost afectați de stressul brusteloor accese de fanatism, de valurile de epurări, de întoarcerile și reevaluările ilogice ale propriului partid. Cît timp s-a aflat la putere partidul comunist a arestat și urmărit, în propriile sale rînduri, în proporții mult mai mari decît a avut de suportat în perioada ilegalității. Desigur, bătrînii ex-activiști de astăzi și-au avut satisfacțiile, privilegiile și strălucirea formală care au compensat pentru ei, neplăcerile. În anii '50, ei erau gata să introducă țara în imperiul sovietic, apoi au descoperit că naționalismul socialist este mai favorabil pentru a se menține la putere.

Acești oameni care și-au ratat viața, deoarece au făcut mai mult rău decît bine, și conducîndu-se după o utopie luciferică, au tîrît țara într-un teribil dezastru, care depășește toate nenorocirile de pînă în 1945 rămîn, în genere, sclavi desăvîrșiți ai doctrinei comuniste și ai cosmarurilor acesteia. Ei sînt incapabili să recunoască ceea ce au greșit și să-și ceară iertare poporului, incapabili să iasă din barbarie și să ajungă la civilizație. Trufași, lipsiți de noblețe, au nostalgia falsei poezii a ctitoririi unei lumi a paradisului pămîntesc (un paradis nivelator, oprimator, totalitar), nostalgia pseudo-romantismului („brizadieri ai lumii noi", „eroi eliberatori", „eroi ai muncii neo-sclavagiste"). Obtuzi, neputînd să țină pasul cu mersul istoriei, ei se tem că-și vor pierde pensiile și că vor fi tratați așa cum s-au purtat ei cu membrii foștei clase guvernante.

Este ceasul cînd isi mai pot veni în fire. Ne aflăm în anul 1990, ne îndreptăm spre libertate, nu spre o variantă a nefastei epoci inaugurate în 1945. Democrația, pe care ei au călcat-o în picioare, îi ocrotește. Partidele istorice, față de care prezintă un alambicat complex de vinovăție sînt partide înțelepte. Creștinismul, pe care ei l-au prigonit, le arată ași îndurarea sa și Hristos bate la ușa fiecăruia dintre ei. Pe calea creștinismului și a democrației, aceste de neînvidiat sosii ale fratelui Alexandru", isi mai pot recăpăta chipul de om, de ființă divină. Și atunci vor înțelege mesajul nostru: „Fără violență!"...

CONSTANȚA MUNTEANU

COMUNICAT

Organizația județeană a PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC — creștin și democrat — CARAȘ-SEVERIN anunță că la data de 27 octombrie 1990, ora 11, va avea loc, la sediul său, CONFERINȚA JUDEȚEANĂ, cu următoarea ordine de zi:

1. **Darea de seamă a organizației.**
2. **Aprobarea proiectului de statut al partidului.**
3. **Alegerea conducerii organizației județene.**
4. **Alegerea delegaților la Congresul Național al P.N.Ț.-c.d.**

www.colectia-d.ro

CE MAI FACE, CE MAI SPUNE PLANETA

România în fața unei ierni grele

România se află în fata unei ierni grele. Cu aceasta sînt de acord practic toate ziarele care comentează raportul guvernului asupra aprovizionării cu alimente, căldură și energie electrică în ultimul trimestru al anului curent și în primul din cel viitor. Raportul a fost prezentat parlamentului de către A. Vătăşescu, ministru de stat pentru problemele industriei și comerțului. El a informat despre hotărîrea de a se importa produse alimentare în valoare de 820 milioane dolari și a da asigurări că populația se va bucura de prioritate față de industrie în privința aprovizionării cu căldură și energie electrică. Cu toate acestea din calculele guvernamentale emană pesimism. „Să ne rugăm ca iarna să fie blîndă" — sub acest titlu a comentat raportul ziarul „Adevărul", de pildă. Reforma economică din România intră astfel într-o etapă dintre cele mai grele.

De altfel, numeroși observatori prevestesc pentru lunile apropiate nu numai dificultăți economice, ci și tulburări sociale, instabilitate politică. În articolele ziarelor apare tot mai frecvent cuvîntul „contrarevoluție". În țară se desfășoară din plin procesul reinstrăirii în direcțiile vechilor structuri, deordonări și chiar oameni — scrie săptămînalul „22". Se fac tot mai des auzite voci care vor să ne convingă de patriotismul vechilor conducători ai țării — constată ziarul „Cuvîntul". Sub pretextul că după revoluție țara a fost „invadată de spioni", unele ziare cer eliberarea fostilor lucrători ai Securității aflați în închisoare. Ziarul „România Mare" a publicat o scrisoare a celor 23 de ex-membri arestați ai fostului Comitet Politic Executiv al CC al PCR, care se plîng de condițiile insuportabile în care sînt ținuți. Se spune din nou că revoluția de la Timișoara a fost declanșată de „agenți străini și huligani". Se fac auzite chemări la reconsiderarea atitudinii față de dictatură. În același timp, a scăzut vizibil prestigiul studenților, care pînă mai recent erau considerați eroii revoluției.

Țara trăiește în tensiune și din cauza zvonurilor răspîndite de unii despre apropiate „acțiuni extremiste": oameni cunoscuți în România anunță că primesc „scrisori aluzive" cu amenințări de la tot felul de organizații clandestine, dar după cum se consideră aici — fictive.

Ieșirea din această situație rezidă în trecerea neîntîrziată la economia de piață. Aceasta este nu numai părerea oceni românești, ci și a majorității membrilor competenți ai parlamentului și ai guvernului României. (TASS)

Scrisoare deschisă adresată președintelui Republicii Moldova

CHIȘINĂU (Rompres). — Sub titlul „Acum sau niciodată", ziarul „Moldova Suverană" inserează scrisoarea deschisă adresată de Ion Druță, scriitor al poporului din R.S.S. Moldova, deputat al poporului al U.R.S.S., președintelui R.S.S. Moldova, domnul Mircea Ion Snegur.

Satele țării, împreună cu pămînturile muncite din străbuni, cu pădurile, cu apele, cu cerul pîrjolit de o vară secetoasă, așteaptă să li se facă dreptate — se spune în scrisoare. De cum a început și la noi această restructurare, dăinuie peste tot o întrebare, pe care cugetul neamului ar vrea, dar nu se încumetă să o rostească: Ni se va reda oare tot ce ni s-a luat sau nu?

Este vorba, în primul rînd, de veșnicul zbucium al sufletului nostru, de pămînt. Ziua în amiaza mare, în văzul lumii, poporul nostru a fost dezmoștenit, țăranii au fost transformați în muncitori cu ziua, în argați, robi ai unui sistem falimentar, dacă vreți. În Basarabia, dezmoștenirea a avut loc pe fundalul foametei din '46—47. Dacă mai amintim și deportările în masă, nesfîrșitele experimente ce au pustiit rodnicul nostru pămînt, să ne mai mirăm oare faptul că azi forța inică și spirituală a neamului e pe cale de a se stinge? Avem o mortalitate ridicată la copii, avem cele mai puține și mai poluate ape, deținem unul din primele locuri în Uniune la criminalitate...

Firește, am recuperat cîte ceva în ultimul timp. Să nu ne amăgim însă, domnule președinte, căci viitorul nu ne va ierta. Izbînzile noastre de pînă acum — limba de stat, grafia latină, tricolorul — sînt frumoase, cu valoare istorică, dar nu sînt capabile să acopere nedreptatea cea mare, să ne repună pe picioare, să ne dea un nou suflu.

Vrem sau nu, ne place ori nu, pămîntul a fost și rămîne pragul peste care va trebui să trecem. Nu e deloc ușoară soluționarea acestei probleme. Din păcate, oamenii noștri sînt sfîdiți cu pămîntul. Căci pămînturile au fost transformate în instrument de exploatare a oamenilor. Sărmanele noastre pămînturi... Fărîmițate cu mașini și de an, îmbibate cu chimicale, stoarse pînă la ultima picătură, au ajuns să le plîngi de milă...

Reformele economice în Moldova nu pot fi declanșate pînă nu se va rezolva problema pămîntului. Nenumăratele proiecte economice și vînzoleala din jurul lor au în fond un singur scop — evitarea reprivatizării, mai ales în sectorul agrar...

Din punctul meu de vedere, reforma agrară ar mai avea și sfîntă misiune de a împăca lumea, de a calma spiritele și de a readuce viața obștească în albia stabilității, la care rîvnim cu toții. Restructurarea, înțeleasă ca o revoluție, are misiunea nu numai de a distruge, dar și de a făuri. Cum, însă, am putea noi trece la făurit, cînd tensiunile interetnice au transformat republica într-un cuptor de automistuire? A stopa această risipă de energie umană ce se duce pe apa sîmbetei, a o reorienta în albia acțiunilor constructive — iată misiunea supremă a Parlamentului și guvernului republicii...

A sosit clipa pasului hotărîtor, a trecerii de la izbînzile mici la una mare. Să ne ajutăm unul pe altul pentru a ieși din groapa în care am căzut. Să învățăm unul de la altul și cu toții împreună de la celelalte popoare cum se face cînd vrei să fii în rînd cu lumea. De-a lungul istoriei sale, poporul nostru a opus vitregiilor soartei munca, cinstea și devotamentul. S-o mai dovedim și acum, dacă e nevoie. Să luminăm obrajii copiilor, să descreștim frunțile și sufletul celor care o viață întreagă au tăcut și au muncit ogoarele, nutrind această fărîmă de dreptate.

Acum ori niciodată!

Domnul să ne ajute!

Copiii fantome din România

La ieșirea din satul Tătărăi, drumul de piatră și de praf duce drept spre o construcție de culoare roz, înconjurată de arbori. Un azil dintre cele mai sinistre, cu alură de casă boierească. Aici este capătul drumului pentru vreo sută de copii handicapați. Ei au fost surghiuniți aici după ce o comisie medicală însărcinată să „triere" copiii la ieșirea din orfelinate i-a declarat, la vîrsta de trei ani, irecuperabili.

Așezați grămadă pe paturi uzate în mijlocul curții, cîteva zeci de copii se leagănă în tăcere, apatici, agitîndu-se puțin la sosirea vizitatorilor. În interiorul clădirii, 24 dintre copiii cel mai grav handicapați sînt izolați într-o cameră de la primul etaj, înghesuiți în vreo șase paturi. Un grup de femei cu baticuri în cap tocmai terminaseră de spălat în grabă pămîntul, vărsînd apă din greu. Dar gălețile și cîrpele de spălat nu ajută la dispariția mirosului de excremente. În vîrstă de la 3 la 18 ani, acești handicapați motor sau mintal trăiesc într-o promiscuitate animalică, uitați de toată lumea, într-un spital lipsit de telefon de peste un an.

România a descoperit cu groază căminele-spital, aceste veritabile case mortuare, construite în general departe de aglomerări, unde copiii lîncezesc sub ochiul indiferent al unui personal desfrînat și incompetent. „Pentru prima oară de decenii, opinia românească a aflat despre drama acestor copii nepublicată", a declarat domnul Dan Marțian, președintele Adunării Deputaților în ajunul dezbaterii parlamentare asupra ratificării convenției internaționale referitoare la drepturile copilului.

Sub soclul imaginilor difuzate larg în străinătate, noii conducători au reacționat indiscutabil: bugetele a 34 de spitale de acest gen au fost considerabil reevaluate, s-a decretat dublarea personalului administrativ și triplarea celui medical. S-a alocat deja suma de o jumătate de milion pentru renovarea acestor instituții. Astfel, în căminul-spital de la Tătărăi mărirea ratiilor alimentare a dat deja rezultate: în acest an s-au înregistrat șapte decese, în comparație cu 20 în aceeași perioadă a anului trecut.

Dar ce s-a schimbat de fapt în închisoarea acestor sărmani nenorociți? După mărturiile contabilului Ion Labosi, nu există „decît un pat la doi copii". Unde sînt jucăriile din ajutorul umanitar? „Ei le distrug" — explică laconic Tania, singura infirmieră prezentă acolo în după-amiaza aceea. În privința personalului, el este departe de norma prevăzută de lege: două infirmiere cu totul și pentru tot în loc de nouă, 23 ajutoare de îngrijitoare în loc de 40 (înainte de revoluție nu existau decît cinci). La Tătărăi nu există nici chiar director, cel ce rezolvă probleme administrative fiind contabilul. Cîteva ore pe zi vine un medic de la București, situat la 40 km. distanță.

Aceeași dezrădăcinare domnește și la căminul-spital din satul Ghetu Marmației, în nordul țării, un anonim de beton cu patru etaje pentru 220 de irecuperabili. Supervizatorul este intimpinat de scrîșnetele stridente din secțiile de fetițe tinere. Închise într-o cameră pe grupuri goale, într-o stare de degradare extremă. „Este mirosul toaletei" — explică una din cele cu paza a 58 de persoane. Are 20 de ani, lucrează numai de două luni, dar este de de treabă, inscriindu-se la școlile și la mirosul interior repezind mașinal cu doua mîini bolnavele cele mai murdare.

În acest spital nu sînt destule patru infirmiere, în loc de cîte ar trebui să fie conform regulamentului, dar directorul nu le vede adesea pe ajutoare de îngrijitoare care ar trebui formează teoretic efectivul. Acest medic, generalist, venit aici plin de energie, în urmă cu două luni, se simte și el o victimă. Promisiunile de ajutor personal calificat încă nu s-au respectate. El nu are nici măcar tudinea că lucrările de reparare a clădirii și a instalației centrale vor fi terminate la venirea iernii. Ajutorul sanitar întîrzie. După ce a fost prins un program intensiv de reeducare pentru vreo 15 copii pe care îi consideră „recuperabili", iată-l pradă descurajării gata să-și anunțe plecarea din luna noiembrie, cînd îi expiră contractul, de vreme ce nu s-a schimbat nimic.

Pentru domnul Mihai Bălțatu, Biji, secretar de stat cu problemele ocrotirii sociale, de care depinde acest gen de instituții, reparația spitalului „înseamnă risipirea banilor: închisorile ar fi mai frumoase, dar vor rămîne închisoare. Dacă vrem ceva, acționăm pentru integrarea handicapaților în societate. Avem de luat în integrăm instituțiile, de a construim unități mai mici în locuri noi mai apropiate de orașe". Paralel, trebuie rezolvată penuria de personal calificat. Cine va accepta să trăiască în aceste locuri sordide, izolate? „Înainte nu lucrau aici decît țărani din sat, fără profesioniști mutați disciplinar — spune o infirmieră.

Autoritățile au vrut să aducă ne o barieră psihologică, schimbînd vocabularul. Oficial, „nu cuperabili" au devenit „handicapați grav". Aceasta nu rezolvă însă lipsa acută de infirmiere, maseri, psihologi, sociologi, etc. atîtea profesii căror formare a fost suspendată printr-o trăsătură de condeie de către conducător, încă de acum zece ani. Dacă numărul de medici este în ansamblu suficient, lipsesc specialiștii și echipamentele pentru decongestionarea timpurie a handicapaților.

JEAN JACQUES BOZONET
(Le Monde)

„THE NEW YORK TIMES"

„O președinție în joc"

Articolul publicat în ziarul „The New York Times", „O președinție în joc", și analiza prezentată sub acest titlu susțin că cele două situații de criză cărora șeful executivului american le face față în prezent ar putea avea valoarea unui test cu privire la capacitatea președintelui de a se achita cu succes de misiunea ce-i revine la Casa Albă.

În cadrul unei întîlniri cu redacția marelui cotidian newyorkez, în care i s-a pus întrebarea dacă nu cumva se simte grăbit într-o cursă neconfortabilă, dl. G. Bush a răspuns pe un ton glumeț: „Păi a zis cineva că misiunea președintelui ar vrea să fie ușoară?" Răspunsul a fost salutat de jurnaliști cu hohote de rîs. În această atmosferă de bună dispoziție, președintele american a abordat imediat chestiunea crizei din Golful Persic și faptul că ea a scos în evidență covîrșitor sorții acordați unității sale politice, atît din partea liderilor altor țări, cît și din partea rațiunii americane. Referindu-se apoi la momentul recent de criză în legătură cu bugetul Statelor Unite, președintele Bush și-a exprimat satisfacția pentru felul în care administrația sa și Congresul au reușit să ajungă la un compromis. Evident fiind autorul în legătură cu aceasta, președintele a recunoscut totuși că lunga sa lună de miere cu Congresul, apreciată de unii analiști drept cea mai lungă din istoria recentă a Casei Albe, se apropie de încheiere, climatul raporturilor dintre ei și membrii Congresului căpătînd în momentul de față tonuri ceva mai asprе, cum a spus președintele Bush. „Cam aceasta este situația, perioada prezentă este cea mai complicată de cînd am preluat conducerea Casei Albe".

Complicațiile la care se referea președintele ar putea fi rezumate în felul următor: În primul rînd, în pofida faptului că natiunea americană și Comunitatea Mondială par să sorțiine decizia d-lui Bush de a reolica cu fermitate agresiunii iraniene împotriva Kuweitului, rămîne în picioare posibilitatea unui conflict armat, ceea ce înseamnă că viețile unor tineri americani se vor afla în primejdie. În al doilea rînd, în ceea ce privește acordul bugetar, deși liderii Congresului au consimțit să accepte pachetul de sporiri ale impozitelor și de reduceri ale cheltuielilor guvernamentale, Senatul și Camera reprezentanților în plen rămîn încă să-și dea aprobarea. Acordul de compromis bugetar, analizat în amănuntele lui, este după cum se știe, nepopular, politic vorbind. Cu toate acestea, dl. Bush susține că nu este preocupat în clipa de față de problema modului în care va fi judecat pe viitor pentru felul cum se achită de îndatoririle sale, fie ele în chestiunea Golfului Persic, fie ele legate de problemele interne americane.

Președintele a mai spus redactorilor ziarului „New York Times" că poporul american are dreptul la preocupări mai înalte decît acestea din partea președintelui său. În orice caz, președintele Bush a ținut să amintească faptul că nu este prima oară cînd se află confruntat cu exigențe majore și a dovedit că poate depăși obstacolele, amintind în acest sens reintregirea Germaniei ca o pildă a justeței acțiunii sale politice. „În legătură cu acest aspect, îmi aduc aminte — a spus președintele — cum multe voci au susținut că unificarea Germaniei ar fi fost imposibilă sau că o Germanie reintregită nu va putea niciodată să fie membră a NATO". Întîlnirea președintelui Bush cu ziarul „New York Times" s-a încheiat cu o notă optimistă, șeful executivului american exprimîndu-și încrederea în viitor.

Crește numărul trecerilor ilegale din România în Iugoslavia

— Articol publicat în cotidianul „Politika" din 7 octombrie 1990, R.S.F. Iugoslavia —

România, care cu mai puțin de un an în urmă era una dintre cele mai închise țări din Europa, și-a deschis larg „porțile". Dar, nimeni nu se aștepta ca această zonă de frontieră să fie atît de solicitată: „călători" din țările islamice, care au nevoie de viză pentru intrarea pe teritoriul Iugoslaviei, trec în mod ilegal frontiera româno-iugoslavă. Zilnic emigranți din Liban, Turcia sau Iran — cu ajutorul complicilor lor din România — pătrund sau cel puțin încearcă să pătrundă pe teritoriul iugoslav.

Neoficial sîntem informați că în momentul de față pe teritoriul României se află zeci de mii de cetățeni din țările islamice. Cei mai mulți dintre ei sînt concentrați în zonele din apropierea frontierei cu Iugoslavia.

Am aflat că totul începe la Timișoara, unde sosesc din diferite părți „turiști" din lumea islamică, care în hotelurile acestui oraș bănățean caută „legătura" pentru transbordarea în Iugoslavia. În acest oraș există multe canale pentru trecerea ilegală a călătorilor, iar prețul practicat pentru asemenea operațiuni se ridică la 100—500 mărci de persoană. Cei în cauză sînt transportați apoi cu autoturisme sau autobuze — în principal noaptea — spre granița româno-iugoslavă. Este de presupus că unii dintre aceștia cad în mîna autorităților iugoslave, care îi întorc în România, de unde au venit. Dar prin aceasta nu se întrerupe „circuitul", deoarece persoanele întoarse vor găsi chiar a doua zi o nouă „legătură hotelieră" pentru transbordarea în Iugoslavia. În acest scop este folosit chiar trenul internațional care circulă zilnic pe linia București—Belgrad.

Organele oficiale române afirmă că „nu sînt informate despre această problemă" și nimeni nu-și poate explica de ce cetățenii din țările islamice încearcă să pătrundă ilegal în Iugoslavia prin România și nu prin Bulgaria sau Grecia sau pe altă cale. Astfel, de la oficialități nu am putut obține confirmarea sau dezmințirea în legătură cu numărul cu adevărat mare al cetățenilor din țările islamice instalați temporar în România, despre care în această țară vecină se vorbește de altfel destul de mult. Neoficial, am aflat că se preconizează deschiderea în România a unui centru pentru acești refugiați.

Industriașii japonezi manifestă prudență față de piața est-europeană

Industriașii japonezi sînt foarte interesați de noile piețe din Europa de Est, dar nu vor să se angajeze în investiții fără garanții prealabile și înaintea trecerii de la economia planificată la economia de piață, estimează experții est-europeni la Viena.

„Avem nevoie de un cadru legislativ clar referitor la investițiile străine și la principalele orientări economice în țările din Europa de Est. În aceste condiții, băncile japoneze ar fi gata să finanțeze proiecte concrete", a arătat Hideo Ishihara, vicepreședinte al „Industrial Bank of Japan", cu prilejul creării la Viena a unei societăți de consulting austro-japonez pentru Europa de Est.

„Noi nu vom decide în funcție de criterii politice, ci pur și economice, și numai pe baza rezultatelor studiilor și calculelor referitoare la costuri, a precizat, la rîndul lui, purtătorul de cuvînt de la „Asahi Glass", în răspuns la unele declarații referitoare la crearea unei unități de producție „Asahi" în Polonia.

Această poziție prudentă și de așteptare, care nu corespunde temperamentului răzbătător și dinamic al firmelor japoneze în Statele Unite și în Europa Occidentală, se explică prin mai multe cauze, arată specialiștii.

Puncte de vedere

Japonia nu întreține practic relații economice și comerciale cu țările membre CAER. Ponderea acestor țări în comerțul exterior japonez nu depășește 0,8 la sută. În 1989, potrivit directorului japonez al firmei „Boston Consulting Group", firmele japoneze au realizat numai 18 proiecte de investiții în Europa de Est, față de peste 3 000 în Statele Unite și în Europa Occidentală. Tokio nu poate conta așadar pe specialiști ai acestor piețe. În sfîrșit, japonezii au sentimentul că Europa de Est este un domeniu rezervat pentru europenii occidentali și în o măsură mai mică, pentru americani. „Noi ar trebui să ne concentrăm mai curînd asupra Asiei, decît asupra Europei de Est, de care europenii occidentali se ocupă deja suficient", estimat Yotaro Ida, președinte al „Mitsubishi Heavy", într-un interviu acordat revistei economice germane „Manager".

În pofida acestor rezerve, cîteva firme japoneze sînt deja prezente în Europa de Est, în special în producția de automobile. Grupul „Suzuki" va construi o uzină de asamblare de mașini în Ungaria, cu un partener local. Începînd din anul 1992, 15 mii de vehicule de tipul „Suzuki Swift" vor fi produse în această uzină, a cărei capacitate de producție va crește la 50 000 pe an în 1995. Un alt grup de producție de automobile, „Daihatsu", va monta 6 000 de vehicule în Polonia după ce a anunțat într-o primă etapă intenția de a asambla 120 000 de vehicule pe an.

Marile grupuri de automobile „Toyota" și „Nisan" au și angajat încă în Europa de Est asemenea firmele „General Motors", sau „Ford" și astfel în mod evident să vadă propriile experiențe ale concurenților americani și europeni.

„Nu avem intenția să construim uzine de automobile în Europa de Est", a subliniat un responsabil de la „Honda" în întrebarea revistei „Manager". „Noi vom începe poate prin asamblarea de motociclete în Cehoslovacia și vom încerca apoi o rețea de concesionari. După aceasta vom vedea dacă putem continua angajarea noastră".

La modul general, industriașii japonezi rămîn sceptici în privința posibilităților de a crea rețele de concesionare în Europa de Est și de a construi structuri adecvate pentru a ține sub control conducerile firmelor.

„Noi nu renunțăm la piețele est-europene, dar investițiile noastre se plasează mai mult pe termen lung, pe o perioadă cuprinsă între șapte și zece ani", a subliniat numeroși oameni de afaceri japoneze într-o anchetă efectuată de firma americană de consulting „DRT". „La situația actuală, nu sînt perspective de profit, țările Europei de Est fiind lipsite de infrastructura și de tehnologii de vîrf" — se relevă în anchetă. (AFP)

Fotbal: o înfrîngere rușinoasă, cu un scor de forfait!

Deși pornea cu mare favorită, pe baza valorii și a palmaresului general ce îi al celui direct, totuși această „cea mai talentată generație" de fotbaliști a secolului românesc, această pagermeră a Cuppei del Mondo — a pierdut. Și nu a pierdut oricum, a pierdut lamentabil. Dacă cineva v-ar fi pronosticat un astfel de rezultat, cu siguranță l-ați fi tratat drept neserios. Aceeași formație de la Bari și de la Napoli, care a dominat Scoția pe propriul teren, avînd în componență noua jucători care activează în fotbalul din Occident, s-a acoperit miercuri de rușine. Prin jocul prestat, care a fost deslinat „fără nici o concepție; fără forță și inspirație în atac, cu o linie de mijloc ce nu s-a regăsit nici un moment și cu mari culoare în apărare, rezultatul nu putea fi altul. Să nu ne amăgim. Chiar dacă după primul gol, echipa noastră a atacat vehement, a dominat și a ratat cîteva foarte bune ocazii de gol, și chiar în ipoteza fructificării lor nu credem că victoria ar fi scăpat adversarilor noștri. Cu apărarea șvaiter pe care am avut-o, în care nimeni nu s-a apropiat de o valoare acceptabilă (cu cîtă ușurință l-a eliminat Sirakov la primul gol pe Gică Popescu!) și cînd fiecare contraatac al oaspeților a fost fază de gol, nu puteam emite pretenții: să nu uităm că bulgarii au mai marcat odată, gol perfect valabil dar anulat de arbitrul portughez. Tot ce am fi putut realiza, ar fi fost un scor mai strîns în locul acestui dezonorant 0—3. În tot palmaresul întîlnirilor noastre cu Bulgaria, din 1925 încoace — 32 la număr, un asemenea rezultat pe terenul nostru nu s-a mai înregistrat. Ne vin în minte declarațiile făcute înainte de meci de toți factorii în cauză, antrenori și jucători, la aeroport și pe terenul de antrenament și se impune constatarea că n-au avut nici o acoperire. Ce ar mai putea invoca ei acum? Ce ar putea invoca jucătorii, care s-au recomandat toți în cea mai bună formă dornici și capabili de victorie, sau ce ar putea invoca antrenorul Constantin care a cutreerat jumătate din Europa pentru a-și verifica „băieții", pe care i-a trimis apoi în teren: nici nu se poate plînge că i-a lipsit ceva. Federația trebuie să ia măsuri ferme și să adopte o linie de conduită clară. Sau reușește să găsească mijloacele de a putea conta cu certitudine pe „straniierii" noștri, dar la randament maxim, sau în caz contrar să alcătuiască o echipă bine pregătită și sudată, din cei ce activează în țară. Cu jumătăți de măsură și navigînd în două luntri vom ieși și bruma de ganse ce ne-au mai rămas. Nu este încă totul pierdut! Cu această convingere să privim, totuși optimist viitoarele întîlniri.

IOAN FRINCU

* La Glasgow: Scoția—Elveția 2—1.

pentru ROMÂNIA:
din TURCIA, GERMANIA
și din lumea întreagă
PRODUSE ALIMENTARE
LEGUME ȘI FRUCTE
PRODUSE DE MENAJ
Luați legătura cu noi!
KUPA GIDA SANAJI
VE DIŞTICARET A.S.
FEVZI CAKMAK MAH.
25 SOK. NO : 8
ESENLER
ISTANBUL–TURCIA
Telefon : (1) 5697835
Telefon :(1) 5697839
MARMARA
Import-export Gm. 6 H
Ulmenstr 275
4000 DUSSELDORF 30
Telefon : (0211)41 30 51
Telefax : 41 88 93
Telex :8584 136 kuru d.

DATA PLUS
COMMUNICATIONS, INC.
Oferă
SISTEME TELEFONICE DIGITALE
pentru intreprinderi de stat și particulare.
Pentru informații suplimentare vizitati-ne la
TIB pavilionul K — telefon 114172

George
Unitatea de mică industrie
ILIESCU
Produce și livrează treininguri
cu imprimeuri pentu piața
internă și externă
tel. 426980

BARNEVAL
Întreprindere de prelucrare
a păsărilor din
DEBREȚIN — UNGARIA
Prima dată în București!
La T.I.B. '90 în pavilionul K
oferă spre vînzare: păsări tăiate-congelate
și preparate din carne de păsări-mezeluri
Colaboratorii noștri vă stau la dispoziție
tel. 18 22 11

Colegiul de redacție: PAUL LĂZĂRESCU, director; GEORGE ACHIM, redactor — relații cu mediile artistice și culturale; MIHAI BĂDĂRĂU, secretar general de redacție; DOINA BÂSCA, redactor-externe și relații externe ale P.N.Ț.-c.d.; GILDA LAZĂR, redactor-relații cu colaboratorii; ȘERBAN MADGEARU, redactor-relații cu alte partide; EUGEN MIHĂESCU, redactor șef adjunct; DORA MEZDREA, redactor — viața religioasă, democrația creștină; ȘERBAN POPA, redactor — liderul sindical, probleme sindicale

Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă PO Box 12 201, telex 10376 presfir București, Calea Griviței nr. 64—66.
Tiparul: Combinatul poligrafic București